

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. 1 kor. Egy óra. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Plac-utóza 47. és 48. szám.

A feketék blokkja.

Debreczen, július 3.

Beavatott forrásból írják: hogy a függetlenségi párt, de nem a pártvezére háta mögött, a választói jog reformjára készül s talán már el is készült az új blokk. Ez a blokk koalíciót jelentene, még pedig az *aktiv 67-es pártok teljes részvételével és részvételével* azoknak, akik a választói reformot Andrassy tervezete alapján készek megvalósítani. A koalíciónak blokk alapján való újraélesztése Apponyi Albert miniszter gondolata. És kiindulási pontja az, hogy miután bármely következő kormánynak nem volna más hivatása, mint a választói jog megalkotása: mért csinálja meg a reformot Andrassyval ellentétes alapon Lukács és szövetségesei, mikor megcsinálhatja az Andrassy tervezetét a koalíciós blokk, amelyhez Apponyi hite szerint Kossuth híveinek nagy többsége csatlakozik? Ez a blokk a bankerdést atharitaná a következő kormányzatra. Éppen úgy, amint ezt Lukács László tervezete ajánlja.

Ennek a méltán feketének nevezett blokknak a beharangozója gyanánt fogják fel Kossuth Ferenc ama nyilatkozatát, amelyben *megcáfolja azt a hirt, mintha közte és Justh között a választójog reformja dolgában létrejött volna az egyetértés.* Vagyis korai volt a mi örömrünk, melyet afőött éreztünk,

hogy Kossuth Ferenc visszatért a függetlenségi pártnak ősi, hamisítatlan, a választójogi reform kérdésében kezdettől fogva vallott programjához. Nem így áll a helyzet, korántsem, mert Kossuth Ferencnek nem kell az igazi általános választójog, nem kell az egyenlő szavazatjog, a titkosságról ne is essék akár csak egyetlen szó is, örök dicsőségére a magyar ember jellemének, amely a pálinkát, a bort, minden nemű itókát és ropogós bankókat, hivatalos terrort minden orrirtorítás nélkül befogad, csak a szavazatjognak titkos módon gyakorlásától undorodik, nem ugyan a valóságban, de Kossuthék, Apponyiek Andrassyék szerint, Kossuth annyira meggyőzte magát fekete grófi barátjának arisztokratikus éveitől, hogy inkább ketté szakítja a függetlenségi pártot, de a választói reform feketeségéből többé nem enged.

A pártegység demonstrálásait tehát nyomon követte Kossuth Ferencnek nyilatkozata a választói jognak széles alapu tervezete létesítése ellen. Ennek a nyilatkozatnak a szövegét már régtől őrzi Kossuth, csak a közzétételével várt. Ha pártszakadás következik be, úgy ez a nyilatkozat módosul és ele egyenesen Justh-Hollókék ellen irányítottatik. — A pártegység demonstrációja azonban arra látszott alkalmasnak, hogy egységes párt nyilatkozataként legyen feltüntetethető Becsben is, mint amelynek szövegezésében

megnyugodott volna az ugynevezett bankcsoport is. Volt egymásik terv is. Nemcsak volt, de van is. A képviselőház hétfői ülésén a néppárt kezdeményezte volna a bizalmatlanság kimondását Justh ellenőksége ellen és csalafintasággal ott vetette volna fel a kérdést, hogy a függetlenségi pártnak ki a tulajdonképpeni vezére. Justh-e vagy Kossuth? Így állítván fel a kérdés, a néppártiak bizonyosra vették és veszik, hogy a 67-es pártok segédlete mellett az ingadozó függetlenségükbe is bátorságot öntenek s szíavallásra kényszerítik Kossuth mellett. Meglesz-e ez az erőpróba vagy se: arról sejtésekkel fog szolgálni a néppárt holnap este tartandó értekezlete.

Hogy ez a terv megszületett s hogy Justh-Hollókra döntő csapás készül, bizonyosság ra az is, Wekerle Sándor miniszterelnök nem bucsuzásra pakkol, hanem audienciára Bécsbe. Tarsolyában az új marsall bottal s a 67-es pártok megmentésével. E mentő akcióhoz, hír szerint, csatlakozott a régi szabadelvű pártnak nagynevű vezére, Tisza István gróf is, aki Lukács Lászlónak kijelentette: „ha pedig az általános, egyenlő és titkosat hozod, úgy magaddal szemben találasz engem is.“

De lehet, hogy Kossuthnak látszólag Justh ellen szegzett nyilatkozata csak udvariassági tény volt bajtársaival szemben. Azt jelentené: „Láthatjátok, veletek tartok az utólsóelőtti lehelletig.“

Pöstyén.

Egy magyarországi helységnév, mely az idők folyamán fogalomná nőtte ki magát. Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy a Pöstyén névvel ma már világszerte egybefűződőtt a reumát, a köszvényt legbiztosabban, leggyökeresebben orvosló fürdőhely fogalma.

Pöstyén ezeknél a betegségeknek szuverén hatalmat jelent. Messze kimagaslik minden konkurenciája fölött páratlan gyógyító tényezővel, melyek kiválóságuk következtében rég idők óta szorgos tudományos kutatások tárgyát képezték. Ugyszólván internacionalis verseny fejlődött ki azok megállapítása körül, úgy hogy a pöstyéni források bámulatos erejének földérítését célzó irodalom vastos tárában ott találjuk minden nemzet hírneves képviselőit — még a magyarét is!

Ennél a megelégedéssel regisztrált felkiáltásnál önkéntelenül is eszembe jut a közzsájon forgó anekdóta arról a magyar grófról, aki Párisban egy híres orvostanártól kért tanácsot súlyos baja ellen. A tudós tanár szinte restelkedve, szabadkozva ajánlott előkelő páciensének egy távolesó, kezdetleges fürdőhelyet, melyen Óméltósága ugyan halálra unhatja magát, melynél hatá-

sosabb gyógyhely azonban az ő baja ellen nincs a föld kerékességén. És amikor kiderült, hogy a kérdéses fürdőhely történetesen az illető magyar mágnás tulajdona, ki lehetett jobban meglepetve, a tanár-e, aki azt hitte, hogy vendégét egy ismeretlen, exotikus országba küldi, avagy a magyar főúr, aki soha sem taksálta fürdőjét valami sokra?

Amilyen közismert ez az adoma, époly valószínű, hogy maga az eset nem történt meg és inkább csak nemzeti, sajátos gondolkodásunknak, mely velünk a magunkét lebecsülte, találó karakterisztikumául szolgál e história.

Pöstyénre vonatkozólag azonban hál Istennek, a szemrehányás ily formában nem érheti a magyarságot. Ugy az orvosi kar, mint a nagyközönség régóta tudatában van annak, hogy mily ritka kincset rejt magában Pöstyénben a magyar föld.

Hanem azért a pöstyéni vendégnévsor évről-évre mégis mintegy kétszer annyi külföldi mint hazai nevet tartalmaz, ami ugyan az idegenforgalom szempontjából módfelett örvendetes, másrészt azonban — csak a magam szerény óhajának adok kilejezést — szívesen hallottam volna Pöstyénben valói dőzsenkor többször a zengzetes magyar szót a fürdővendégek között. Kétségtelennek tartom,

hogy még mindig akadnak szép számmal olyanok, akik a kárhozatos ősi tévhitnek hódolva, előbb végig próbálnak egy sereg külföldi fürdőkurát, és csak amikor ott meghallják, mint gyógyulnak a külföldiek „im Wunderbad Pöstyén“, akkor keresik fel a pöstyéni forrásokat, amelyekről szerencsére távol áll minden bosszuvágy és még a csapodár honfitársakat is talpra állítják.

Pöstyénnek azt a nevezetes előnyt is megadta a természet, hogy forrásainak rendkívüli ereje, a legmegátalkodottabb kétkedést is eloszlatva, számtalan külső formában is megnyilatkozik. Mily meglepő látványt nyujtanak például a Vág medre alatt is végig húzó hatalmas hévvíz- és iszapmedencéből a folyó hideg hullámai fölé télen nyáron föltörő forró gőzök. Érdekes továbbá — laikusnak és hozzáértőnek egyaránt — a fakadó források roppant magas hőfoka, mely Pöstyént abba a kiváltságos helyzetbe hozza, hogy tetszőleges hőmérsékletű fürdőköt minden mesterséges melegítés nélkül nyujthat. Jól értsük meg: bármilyen temperatúrája lehet az alkalmazandó víznek és iszapnak, nem csupán az, aminővel a forrástermékek a föld mélyéből előtörnek. Épen ezért balga hiedelem és súlyos tévedés az imitt-amott hallható vélemény, hogy a

Legjobb a Békési Róza „Csont“ szappana.

A debreceni szanatórium helye.

A Nagyerdő vagy a Haláp?

A szanatórium-bizottság döntése.

A debreceni szanatórium-bizottság a jövő héten ülésre hívta össze Kovács József polgármester, hogy a bizottság döntsön végre abban a kérdésben, hol építsék fel a debreceni tüdőbetegek szanatóriumát, a Nagyerdőn, vagy pedig a halápi erdőben.

A szanatórium ügye ugyanis már azon a ponton áll, hogy csak a hely kijelölés van hátra s ha ez is megtörténik, meg lehet kezdeni a szanatórium építését.

A szanatórium helyének kijelölése azonban fogas kérdés lesz s előreláthatólag hosszasan vitára fog alkalmat adni. A helyre vonatkozólag ugyanis két felfogás áll egymással élesen szemben.

Az egyik felfogás s ezt a szanatóriumi bizottság orvos tagjai képviselik, az, hogy a szanatóriumot a Nagyerdőn építsék fel. Ezzel szemben a laikus bizottsági tagok mellett foglalnak állást, hogy az intézményt a halápi erdőben állítsák fel.

Mindkét felfogást számos érveléssel lehet támogatni. A Nagyerdő híveinek egyik fő érve az, hogy a budapesti szanatóriumi egyesület határozott kívánsága, hogy a szanatórium a Nagyerdőn létesüljön. Az itt kijelölt hely különben is igen alkalmas az intézmény céljaira; szélétől védett, tiszta levegőjű, pormentes terület, melyet az is javasol, hogy sűrű erdőrést. Nagy előnye még az, hogy a kisvasút által a szanatórium igen könnyen megközelíthető. A városba való közelsége pedig lényegesen olcsóvá fogja tenni a vízvezeték és a villamos világítás bevezetését és általában az adminisztrációt is.

A nagyerdei terv ellenzői veszedelmes dolognak tartják, hogy a Nagyerdőre telepítsék a szanatóriumot. Részben attól félnek, hogy a szanatórium egészségi szempontból káros hatást fog eredményezni az erdő részben pedig attól, hogy a szanatórium megátalolja az erdő továbbfejlesztését. Sőt egyáltalában nem tartják helyesnek, hogy a

Nagyerdőből ilyen területet, harminc holdat kiszakítsanak, mert a Nagyerdő az egyedüli üdülő-hely a Debreczen város közelségének, melyet a szanatórium közelsége talán el is riasztana a Nagyerdőtől. A Haláp szép, egészséges terület, az ottani erdőben igen megfelelő helyet lehet találni a szanatórium számára. A vasuti összeköttetése révén könnyen meg is közelíthető.

Ez a két felfogás fog összemérkezni a szanatóriumi bizottság jövő heti ülésén.

Mikor konstatáljuk egyrészt azt, hogy a budapesti szanatóriumi egyesület bizonyára nem köti a segély megadását ahhoz, hogy a szanatóriumot a Nagyerdőn állítsák fel, hanem akceptálni fogja a Halápot is, másrészt tagadjuk azt, hogy a Nagyerdőt inficiálná a szanatórium. Ez képtelen állítás.

Már mindamellett azok mellé állunk, akik szívesebben látják a szanatóriumot a Halápon, mint a Nagyerdőn. Ez a Nagyerdő közelségénél és szépségénél fogva megbecsülhetetlen része a városnak. Mai elhanyagolt állapota mellett semmi hátrány nem volna a városra nézve, ha a szanatóriumot oda építenék. De kérdés, ha az erdőből való mikor igazi üdülő és szórakozó helyet akarnak majd csinálni, nem fog-e utban állani a szanatórium ezen tervek kivételénél.

Meggyőződésünk, hogy igen. Az a tudat, hogy a szanatórium ott van az erdőben, deprimáló hatásánál fogva minden tervet meg fog bénítani. Újrat fogja szegni mindenféle erdőfejlesztési programnak. Ha csak azon közeli tervre is tekintünk, hogy a sámsoni ut mentén villasor épüljön, belátható, miképpen a szanatóriumnak a Nagyerdő kijelölt helyén való felépítése már ennek a tervnek is nyakát szegi.

A Haláp szép, nagy erdő terület. A várostól meglehetősen távol fekszik, de emellett ép oly alkalmas, akár a Nagyerdő. Ha az a megfelelő hely nem léteznék, szót sem emelnénk a nagyerdei terv ellen. Így azonban az ellenzők pártjára kell állnunk, még pedig egyedül azon indokból, mert a szanatóriumnak a Nagyerdőn való felépítésétől a Nagyerdő továbbfejlesztésének megbénítását féltjük.

gyógyfaktorról, a rádium-kisugárzásról. A mai orvosi tudomány nagy jelentőséget tulajdonít a rádium-tartalomnak, úgy hogy mostanában már számos olyan szer van forgalomban, amelyek egyedül rádiumtartalmuknál fogva tartanak gyógyhatásra számot. E tekintetben azonban, nekem legalább úgy rémlik, kissé messze ragadta az embereket az újdonság láza, mert nagyon távol állunk még annak tudományos megállapításától, hogy mily módon, mily mértékben és mi ellen használ a rádium.

Mily végtelenül nagyobb bizalommal lehetünk Pöstyén iszapfürdője iránt, mely egyébként is páratlanul álló és példátlan eredményt nyújtó gyógytényezőin kívül még óriási rádiumtartalommal is bír, amelyet a szó szoros értelmében „ad oculos” mutattak be ezáltal, hogy sikerült fényképeket készítették a napsugártól teljesen menten, csupán az iszap rádiumkisugárzása révén.

Akinek pedig mindezek után is volna a kételyei aziránt, hogy e források gyakran csodaszerű sikereket produkálnak, annak csak azt tanácsolhatom, tessék személyesen odamenni és körülnézni; meg fogja látni, hogy a fürdőhely szimbóluma: a két-törtöt mankó, leghivebben fejezi ki a pöstyéni kura kezdete és vége között végbemenő nevezetes metamorfózist.

Told.

Új fordulat a válságban

Wekerle a királyhoz megy.

Lukács nem tárgyal tovább.

Oszre marad a megoldás.

A hosszúra nyúló politikai válságban teljes határozottsággal meg lehet állapítani azt a körülményt, hogy a korona mindenképpen húzódik a válságnak jobbra vagy balra való eldöntésétől. Az bizonyos, hogy sürgősen óhajtáná a helyzet konszolidálását, csak nem tudja magát rászánni arra az utra, mely ahhoz vezet.

A koronának csak három eshetőség között lehet választania: Vagy megbizra a jelenlegi koalíciós kabinetet az ügyek tovább vezetésével s ezáltal a döntést az őszig elodázza. Erre azonban a korona a már több ízben ki is fejtett okokból nem hajlandó, mert tudja, hogy a jelenlegi koalíciós kabinet a válság békés megoldására nem alkalmas. A második eshetőség az volna, ha a korona egyenesen a függetlenségi párt-hoz, mint a parlament többségéhez fordulna és vele keresné a kibontakozás útját. Ugy látszik azonban, hogy a korona erre sem hajlandó, mert nem bizik ebben a pártban. A harmadik eshetőség a parlamenten kívül álló kabinet kinevezése volna, egy olyan kabineté, mely az őszabadelvűek táborából toborozná tagjait s vállalkoznék mindarra, amit tőle a korona kíván. Hogy ennek a kabinetnek mi volna a célja és programja, azt senki sem tudhatja, lehetséges, hogy csak az időt akarná kihuzni őszig, lehet azonban az is, hogy heves küzdelembe bocsátkoznék a függetlenségi többséggel.

Lukács nem tárgyal tovább.

Lukács László belső titkos tanácsos ma reggel hat óra tiz perckor a bécsi-brucki személyvonattal Budapestre visszaérkezett. Azokkal a hírlapi híradásokkal szemben, hogy Lukács László újból tárgyalásokat fog folytatni a függetlenségi párttal, a Budapesti Tudósító illetékes helyről való értesülése alapján megállapíthatja, hogy ezek a hírek a valóságnak nem felelnek meg; Lukács László tevékenysége jelenleg szünetel s így a küszöbön álló tárgyalásokról nem lehet szó. Az sem felel meg a ténynek, hogy Lukács László hétfőn ismét Bécsbe utazik; erre nézve eddig semmiféle intézkedés nem történt.

A függetlenségi párt hangulata.

A királyi döntés elhalasztása következtében előállott új helyzetet a függetlenségi párt egyik kiváló tagja így jellemezte budapesti tudósítónk előtt:

— A király elhalasztotta a döntést s ezt a körülményt a politikai világban a legkülönbözőbb módon kommentálják. A Justh-Holló-Batthyány-csoport tagjai, akik mindig hajlandók voltak a vérmes reménykedésre, a királyi döntés elhalasztásában már azt látják, hogy a felség mégis a függetlenségi párttal kívánja a kibontakozást létre hozni

pöstyéni fürdők gyenge szervezetűeknek nem ajánlhatók. Engem nemcsak személyesen figyelemmel követett példák, amelyeknél lesovadtan, elcsigázva érkezett nehéz betegeket láttam Pöstyénben erdőhöz jutni, tértettek meg, mivel ezek elvégre elszigetelten álló kivételes esetek is lehetnének, hanem sokkal inkább az alkalmazott gyógyeljárás tanulmányozása, melynek folyamán meggyőződtem arról, hogy amily elővigyázattal történik az orvos részéről a páciens állapotának legjobban megfelelő erősségű fürdők rendelése, époly minuciózus gondnal, mondhatnám aggodalmas lelkiismeretességgel követi a személyt az orvosi előírásokat, számtalan esetben a hősködő beteg ellenére. Ehhez persze a pusztá jóakarata magában nem elégséges, hanem szükséges hozzá megfelelő be rendezés is. Ezenkívül van a fürdőnek a nagybetegek részére teljesen speciális methodusa, az úgynevezett tagiszap-fürdő, melynél a kezelés kizárólag a beteg testrészen összpontosul. Nyilvánvaló, hogy az eljárásnak ez a módja, a kíméletnek legmagasabb fokát jelenti. Ezek után az ember igazán nem tudja, nevesse-e, vagy boszankodjék, amikor azt hallja, hogy a pöstyéni kura ennek vagy amannak erős lenne.

Nem volna teljes a beszámoló, ha nem emlékeznék meg a legújabb felfedezett

és a döntést hogy közvetlen függetlenségi párt és Justh György hiszik, hogy dienciák me rály ischli u vésbbe optin Ferenc is biztatónak kedden ismét a király, n László tovább kévéssé kecs kisérletei is személye ir ellenszenv értést, ha e telekkel jön Ime ez a k pártban ura mellett csak hogy a pár sebe egyért suth Ferenc

Wekerle

Bécs

Freue Pr

Budapest

Wekerle

elnök ma

irodától

királyhoz

gatáson f

is még h

a magyar

részvehe

Wekerle

bizonyítja

dése új

ugyanis

alkalmá

időre he

tette, ho

óhajt a

zésbe lép

sikere vo

regiust B

getlenség

misszum

párt viss

javaslat

találta v

felett érc

kozzék.

hallgatás

lenségi p

tovább

bucsuzó

ből a

terjeszt

azt a ja

hogy ar

A Kossu

memora

szerűen

melylye

javaslat

latát vis

csönöse

kompre

aligha

misszur

nak, va

sen vis

ban ni

a kor

válság

és a döntést is csak azért halasztotta el, hogy közvetlen érintkezésbe lépjen a függetlenségi párt vezérével Kossuth Ferenc és Justh Gyula kihallgatását várják és azt hiszik, hogy ha a jövő héten ezek az audienciák megtörténnek, a kibontakozás a király ischli utazása előtt létre is jön. A kevésbé optimisták azonban, akikhez Kossuth Ferenc is tartozik, még nem látják ilyen biztatónak a jövőt, mert azt a hirt, hogy kedden ismét Lukács Lászlót hallgatja meg a király, nem cáfolták meg. — Lukács László további próbálkozásai pedig épp oly kevésbé kecsegtetnek sikerrel, amint eddigi kísérletei is eredménytelenek voltak, sőt a személye iránt mindjobban kifejezésre jutó ellenszenv még akkor is megnehezíti a megértést, ha esetleg lényegileg kedvezőbb feltételekkel jönne a tárgyalások folytatására. Ime ez a két véglet jellemzi legjobban a pártban uralkodó bizonytalanságot, a mely mellett csak az az egy pozitív dolog van, hogy a párt teljesen egységes és a legteljesebbé egyértelműséggel követi vezérét, Kossuth Ferencet.

Wekerle a királyhoz megy.

Bécsből tavoratozzák, hogy a *Neue Freue Presse* jelenti mai estilapjában Budapestről:

Wekerle Sándor magyar miniszterelnök ma a reggeli órákban a kabinetirodától meghívást kapott Bécsbe a királyhoz, aki holnap délután kihallgatáson fogadja. Wekerle Sándor ugyan is még holnap visszatér Budapestre, hogy a magyar képviselőház hétfői ülésén résztvehesen.

Wekerle meghívása a királyhoz azt bizonyítja, hogy a magyar válság fejlődése új stádiumba lépett. A király ugyanis Wekerlénak legutóbbi kihallgatása alkalmával fölmentését a legközelebbi időre helyezte kilátásba, ami azt jeleltette, hogy a király más személyiségekkel óhajt a válság megoldása végett érintkezésbe lépni. Ez megtörtént, de nem nagy sikere volt. A király Lukácsot mint homo regiust Budapestre küldötte, hogy a függetlenségi párttal egy kötetű kompromisszumról tárgyaljon; a függetlenségi párt visszatartotta az elébe terjesztett javaslatot anélkül, hogy szükségesnek találta volna, hogy a tett propozíciók felett érdemleges tárgyalásokba bocsátkozzék. Kossuth, amikor Wekerle kihallgatásáról visszatért, közölte a függetlenségi párttal, hogy a király a válság tovább megoldásánál már nem óhajt a bucsuzó kormányra támaszkodni és evégből a maga részéről külön javaslatot terjeszt a korona elé. A király azonban azt a javaslatot visszatartotta anélkül, hogy arról komolyan tárgyalt volna. A Kossuth javaslatát magában foglaló memorandumot a kabinetiroda utján egyszerűen visszaküldötték. Az a vereség, melylyel a függetlenségi párt a király javaslatát és a király a párt ellenjavaslatát visszatartotta, a hangulatot kölcsönösen annyira elkeserítette, hogy kompromisszum a legközelebbi időben aligha várható. Hogy ez a kompromisszum létrejöhesse, vagy a koronának, vagy a függetlenségi pártnak teljesen vissza kellene vonulnia, erre azonban nincs kilátás és így ugylátszik, hogy a korona elhatározta, hogy az egész válság megoldását öszre halasztja.

Erre a hirre vezethető vissza ugylátszik Wekerlénak a királyhoz való meghívása is. A király a miniszterelnököt, ki lakását a miniszterelnöki palotában már egy e célra bérelt magánlakással akarta felcserélni, fel fogja kérni, hogy az ügyeket miniszterfársaival együtt egyelőre vezesse tovább. Mihelyst a király nyaralásából, illetve a hadgyakorlatokról visszatér, folytatják a válság megoldására irányuló tárgyalásokat és remélik, hogy addig a hangulat a kompromisszumot illetőleg kedvezőbbre fordul.

Mint a Budapesti Tudósító értesül, Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel ő felségéhez szóló meghívót kapott kézhez. Ennek következtében Wekerle miniszterelnök a mai nap folyamán rövid tartózkodásra Bécsbe utazik. A miniszterelnöknek vasárnap lesz alkalma ő felsége előtt megjelenni.

A Ház hétfői ülése.

A képviselőház elnökét ma délelőtt is több függetlenségi képviselő kereste fel, hogy vele a politikai helyzet eshetőségeit megbeszéljék. Szóba került a tegnapi esti kommuniké ügy is, melyet a függetlenségi párt tagjai, csak félreértésnek tartanak. A párt tagjai megbeszéltek a teendőket arra az esetre is, ha a néppárt a hétfői ülésen támadást akarna intézni Justh Gyula elnök ellen.

Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke tegnap késő délután egy kommuniké adott ki, amelyben kijelentette, hogy csak olyan választói jognak hive, amely a magyar nemzet predomináló szerepét minden körülmények között fenntartja. A kereskedelmiügyi miniszternek ezt a kijelentését Mezőfy Vilmos szocialista képviselő a Ház hétfői ülésén sürgős interpelláció keretében akarja szóvá tenni. Valószínű, hogy Justh Gyula, a képviselőház elnöke meg is fogja engedni a sürgős interpelláció betérjesztését.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház hétfői ülésén, hir szerint több érdekes felszólalás lesz. Nemcsak a horvátok fognak beszélni a Házban, hanem több néppárti képviselő is felszólal. Nagy György az önálló bank mellett fog indítványt tenni s általában házszabályvita is lesz, de ezt Justh nem fogja megengedni.

A miniszterelnök Kossuthnál.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt fél tizenkét órakor látogatást tett Kossuth Ferencnél, akivel hosszabb ideig fontos tanácskozást folytatott.

Irodalom.

Rozsnyai Kálmán könyve. Rozsnyai Kálmánnak (Sidney Carton) *Emlékek* című második kötete a minap jelent meg, a budapesti Uranus nyomda féltette izléses, modern kiállításában. A magyar szépirodalomnak, közelebbiről pedig a már is szegényes, alig művelt memoár-irodalomnak kétségtelesen egyik becses része ez a könyv. Arisztikusabb, tömörségével s színeivel hatásosabb, művészebb prózát keveset olvastunk még magyar nyelven. Azon helyeken főleg, ahol külföldi reminiscenciáiról ad számot az író, mintha itt is, ott is Wilde Oszkárnak erőteljes, sokszínű, festői prózáját olvasnók. Az apró visszaemlékezések közül, melyeknek java részét az Uj Idők-ben is közétette Sidney Carton, legbecsesebbek azok, melyek Prielle Kornéliának ifjúsága saggsága idejéből csilantának fel néhány édesbus emléket, s talán még inkább azok, melyeknek során Wilde Oszkár életéből szakít ki egy-egy részletet az író. Nem jelentéktelen értéke a

könyvnek az sem, hogy a magyar színészet gyermekkorának néhány hiteles, jelentős s eleddig ismeretlen adatát, eseményét is ősmerteti. Azon pedig egyenesen elosodálkozhatni, hogy művészeti kérdésekben, melyeket minden lépten-nyomon érintenek a visszaemlékezések, milyen fölényes biztossággal van otthon Rozsnyay. Külön kiemeljük még a memoár sorozatnak egyik legszebb darabját: Dise, Bernhard és Sada Yacco, a világ három legnagyobb tragikájának londoni találkozásáról írottat. Nekünk, ismételjünk, nagyon tetszett ez a könyv s értékeit olyanoknak tartjuk, melyeket a szépnek minden híve gyönyörködve élvezhet s melyekért elismerésben lehetne része mesterüknek, ha véletlenül nem magyar írónak születik. A kötet 4 koronáért Acélnál kapható. (g)

Ferenc Ferdinánd felesége.

Intimitások a trónörököséről.

Ferenc Ferdinánd trónörökös felesége bukaresti látogatásának igen nagy jelentősége van Hohenberg Zsófia hercegnő jövőjére. Udvari körökben eredetileg a trónörökös látogatását csak egy benső és barátságos vizitnek gondolták. A főhercegnek az volt a missziója, hogy az uralkodót azokon az ünnepeken, amelyeket Károly király hetvenedik születésnapja alkalmából rendeznek, helyettesítse és a király nevében a legmelegebb szerencsekívánatokot közölje vele. Károly király azonban, aki súlyos gyomorbetegségben szenved, képtelen volt Ferenc Ferdinándot fogadni és a már bejelentett látogatást el kellett halasztani. De ez a halasztás mitse vonhat le a fogadtatás ünnepélyességéből és Károly király, valamint Erzsébet (Carmen Sylva) királyné mindent el fognak követni, hogy Ferenc József helyettesét nagyszerű ünnepélyességgel fogadják. Ezt a későbbi látogatást már most az teszi szenzációssá, hogy Hohenberg Zsófia hercegnő, aki ilyen alkalmakkor eddig még nem szerepelt, most hirtelen hivatalos szerepet fog játszani, mint az osztrák-magyar trónörökös felesége. A hozzá idegen udvarnál jelenik meg a király helyettesének oldalán.

Bécsben csak családi dejeuner-k és meghitt udvari ebédek alkalmával hívták meg a trónörökösét, de udvari bálokon például sohase volt jelen. Hivatalosan nincs olyan méltósága, amely megengedné neki, hogy az udvarnál, mint hitvese szerepeljen a trónörökösnek, aki mindjárt a koronás fő után következik. Nemcsak az összes főhercegnők, de még az idősebb hercegi családoknak is mögötte kellett helyet foglalnia. Emiatt egy idő múlva teljesen távol is maradt minden hivatalos ünnepségtől. A német császár mult évi látogatása óta azonban nagyot fordult a világ. Mikor II. Vilmos a szövetséges fejedelmekkel megjelent Bécsben, hogy a császárt hatvanéves uralkodói jubileuma alkalmából üdvözölje és amikor Auguszta Viktória császárné is Schönbrunnban lakott, Vilmos az udvari ebéd kezdete előtt az előteremben arról értesült, hogy Hohenberg hercegnő nem fog résztvenni az ebéden. A császár meglepődötten fordult erre Ferenc Józsefhez, majd fölkererte a trónörökösöt, hogy azonnal automobilon hozassa a hercegnőt az ebédhez. És míg meg nem érkezett, vártak az ebéddel, az asztalnál pedig a trónörökösé, mindjárt a rangban legelső udvari hölgy Mária Annunciata főhercegnő mellett foglalt helyet. Beszéltek, hogy azóta a hercegnő Vilmos császár leglelkesebb tisztelője.

Még egy érdekes dolog van, ami élénk világot vet a hercegnő helyzetére. Ferenc Ferdinánd vadászatra megy, vagy elutazik és a hercegnő kikiséri férjét a pályaudvarra. Az udvari fogat előáll és elhajt indul egy másik kocsis, amelyiken nincs főhercegi kocsis és nincs aranyozott kerék. Ez a fogat arra való, hogy mikor a hercegnő elbucszott az urától, visszavigye Chotek Zsófiát a palotába. Ezen a visszafogaton később úgy enyhítették, hogy egy-

szertlen automobilba ültek, amelyhez nem kötelező se az udvari kocsis, se az aranyozott küllők.

Néhány nap múlva utra kel Hohenberg Zsófia Romániába és ez az utazás fordulatot jelent helyzetében. Hogy a trónörökös meghívását utóbb ő rá is kiterjesztették, az bizonyára Carmen Sylvának tulajdonítandó, aki mint költő nem sokat ad a rangkülönbségre és a hercegnőt épen olyan külső diszszel tünteti ki, mintha a jövő osztrák császárnéját üdvözlőné benne. A pályaudvartól a királyné jobbján fog Bukarestbe hajtani a trónörökös, elvonul előtte a diszszad és a román trónörökös büszke és szép felesége is tiszteleg előtte. Maga a király fogja asztalhoz vezetni.

Mikor férjhez ment, Ferenc József hercegnői címmel ajándékozta meg, de ő nyomban megparancsolta a környezetének, hogy „Durchlaucht“-nak nevezze, ami a trónon nem lévő uralkodóházak hercegeit illeti. Kérésére 1905-ben hivatalosan is megengedte neki az uralkodó, hogy ezt a címet viselhesse. A magyarok azonban nem törődve ezekkel az udvari skrupulusokkal, már most is úgy tisztelik a trónörökös feleségét, mint a jövő magyar királynét. A magyar törvény ugyanis nem ismer morganatikus házasságot; a király törvényes felesége egyúttal királyné is. Az ilyen házasságból származó utódok helyzete azonban eddig nincs tisztázva. Hohenberg Miksa herceg ez idő szerint hét éves, öccse Ernő herceg öt éves. Most tehát még nem ad gondot a rangjuk. De ha egyszer megnőnek s arról lesz szó, hogy a hadseregben pontosan megjelöljék helyzetüket, fogós kérdés lesz Bécsben is, Budán is, mi történjék hát a morganatikus hercegekkel. Természetes, hogy az anyának még most is gondot ad ez a bizonytalanság, és a hercegnő bizonyára örül annak, hogy a bukaresti látogatás az első lépést jelenti a bizonytalanság eloszlására.

Rockefeller dala.

*

Rockefeller megírta a memoárjait és kisütötte, hogy egész vagyonát csak a haza érdekében gyűjtötte.

Kasszámban néhány milliárd,
S hajam már őszbe fordul,
S ha csekk-könyvemre rátekinthet:
Szememnek könnye csordul.
Hajh, küzdöttem nagyon sokat,
Küzdöttem csunyán, s szépen —
Az ember sok mindent teszen
A haza érdekében.

Valaha barna volt hajam,
S az ajkam csókra álló, —
De amit nők szöttek nekem,
Mind gyöngye volt a háló.
Szerettem szőke, barna nőt,
S akinek haja ében:
Akkor még így működtem én
A haza érdekében.

A nőket, hajh, ma már csupán
Műtárgyként nézem végig,
És nem csap a szerelmi láng,
Nem csap már fel az égig.
Szerelmem, vágyam lett a pénz,
Ez álmodom, vágyam, kéjem:
És milliárdos lettem én
A haza érdekében.

Van, amit szám, szemem kíván,
S kísér ezreknek átka,
S habár az átok nem fogant,
Mind azt gondolja: Hátha?
A jólétől kissé dagadt
A májam és a lépem:
De mit nem tesz meg az ember
A haza érdekében!

Ahol petróleum terem,
Én szintén ottan termek,
És minden mást legázolok,
Ha férfi, vagy ha gyermek.

Ha tönkremegy néhány család,
Még a hajam se tépem:
Az ember mindent megtehet
A haza érdekében.

A trösztöket vigan szülöm,
Mindennap egynehányat,
S e szervezet mindemiatt
Egy csöppet el se hágyad.
Sőt hogyha egyet megszüllök,
Vidám lesz tőle képem:
Az ember, hogyha kell, szül is
A haza érdekében.

Es most, hogy éltém vége jó,
És mérleget csinállok,
Egy kis sajtóhízával én
Mindent kikorrigálok.
Loptam, raboltam, szent igaz,
De szeretettel kérem,
Az ember sok mindent teszen
A haza érdekében,
A haza érdekében!

Felhő Rózsi menyasszony.

A primadonna házasságáról.

A legbájosabb szubrettek egyikéről. Felhő Rózsiról szól a hír. Még egyelőre csak a falevelek, a tavaszi szellő, a rinó buzakalászok és a szegedi, meg a csabai korz' közönsége suttog a bájos szerelmi időről, de legközelebb valamennyi újság fogja közölni, hogy Felhő Rózsi, a debreceniek volt ünnepelt primadonnája és... no de ép ez az, a mir'! egyelőre csak a fent említett él' és holt tárgyak suttognak és csak némi indiszkreció elkövetésével mondható el.

Felhő Rózsi, a második számú automobilos primadonna kiesi sive szerelemre gyuladt. A szegedi és csabai holdvilágos esték lírai hangulatot loptak a szívébe és előadá sok után hosszú, hosszú séták következtek kettesben, édes kettesben. A séták mindig hosszabbak lettek, de a kettes sohasem bővült háromassá, és mikor egy szép este a szelid hold — a hold mindenütt egyformán szelid — tehát a csabai szelid hold tul bizalmasan mosolygott a fáradhatatlan sétálókra, két kéz erősebben szorította egymást és vallomásoktól vibrált a levegő.

Keresetlen színpadon soha nem hangzott vallomások reszkettették meg két művész szívet. Boldogan suttogták azokat a bűvös szavakat, melyeket hangosan, ezer hallgató előtt szerettek volna extázisban kiáltani:

— Szeretlek! szeretlek!

... Itt vége a lírának és következik a valóság. Tehát Felhő Rózsi és egy ur szeretik egymást. Dacára annak, hogy Szegeden, Csabán is suttogva történtek a nevezetes szerelmi vallomások, az újságírók mégis megtudták és ha Felhő Rózsi ilyen komolyan suttog szerelmiről, akkor az interjú elmaradhatatlan. Ime az interjú hiteles szövege:

— Rózsika, hát igazán szerelmes?

— Nagyon, nagyon, nagyon.

— Gratulálok! Mikor lesz az esküvő?

— No ne siessen, előbb jön az eljegyzés és aztán az esküvő.

— Hát aztán ki az a boldog ember, aki a nevét a magáé elé teszi?

— Jaj, de kíváncsi ember. Különböleg ne sokáig törje rajta a fejét, inkább megmondom. Kertész Mihály, a szegedi szintársulat bonvivánja.

Az újságíró ekkor elkezdett csodálkozni, hogy Felhő Rózsi, akibe milliomosok, hercegek és gyárosok szerelmesek, egy színész felesége lesz. Az újságíró azonban csak

pár percig csodálkozik, mert azonnal megtudja, hogy Kertész Mihály érdekes színész.

Érdekes és tehetséges. Az apja tehetséges budapesti háziur, akinek Miska fia ez előtt két évvel érdekesen szökött meg a budapesti házából és felcsapott színésznek. Igazán szerencsés ember, mert ha meg nem szökök és nem lesz belőle színész, talán sohasem ismeri meg a legbájosabb Felhő Rózsi, aki már jegyese Kertész Mihálynak.

A holdog vőlegény eljegyzési híre sok sok szegedi leány szemébe csal majd könnyeket. A délceg bonviván: titkos ideálja sok uri leánynak. Akik ismerik, azt mondják, olyan színész hogy ha nem született volna háziurnak, hát a művészetéből előbb utóbb ugyis háziur lett volna belőle. És jól jósoltak, mert a milliók gyűléséhez olyan partnert kapott, mint Felhő Rózsi, akivel együtt most már a direktorságig meg sem állnak.

Most Felhő Rózsi egy csöppet sem fukarkodott a jövő terveit illető közlésekkel. Bucsuzól ugyanis ezt mondta még a hírlapírónak:

— Ha már ir valamit az én kis regényemről, — mondta bájos mosollyal — tegye meg azt is hozzá, hogy Kertészszel együtt több, mint valószínűen pályázni fogunk az aradi, vagy a pécsi színház elnyeréséért. Így hát alkalmasint tesjesül régi vágyam: direktor leszek.

Botost fölmentették.

Az ujpesti magánzó szabadlában.

Kozma két és fél évi fegyházat kapott.

Három napig tartó izgalmas tárgyalás után ma hozott ítéletet a debreceni kir. törvényszék abban a szenzációs pörben, amelyben Botos András rendőr, Kozma László szerencsi hentes és Rosinger Ármint ujpesti magánzó szerepeltek vádlottakként. A közönség szinte érdeklődéssel, különös figyelemmel kíséerte ennek a monstre-tárgyalásnak menetét. A tanuknak egész légiója vonult föl a nagy tárgyaló teremben s most, hogy a közönség érdeklődése szinte a tetőfokra hágott, elhangzott a bíróság ítélete, amely olyan volt, hogy arra — a vádlottakon kívül — talán senki sem számított. A bíróság Botos Andrást és Rosinger Ármint fölmentette, Kozma Lászlót pedig két és fél évi fegyházra ítélte. Botos Andrást és Rosingert rehabilitálták, az ítélet indokolásában pedig azt hozták föl, hogy a tanvallomásokból semmi terhelő bizonyíték nem merült föl ellenük. A közönséget az ítélet valósággal frappirozta s az első pillanatban, mint lelkes tárgyalási közönség, mit tehet egyebet, éljenezte Botos Andrást, a rehabilitált volt rendőrt.

A mai tárgyalásról különben az alábbi részletes tudósításban számol be munkatársunk:

Az utolsó tanvallomások.

Kevéssel 9 óra után nyitotta meg Oláh Miklós elnök a főtárgyalást.

— Igaz lelkiismeretére mondja Kozma József — kérdezte az elnök, — hogy a Kranitzer Alfréd aláírású levelet Rosinger fogalmazta és küldte el?

— Igen elnök ur.

— Van itt egy pár olyan levél, amely alá Kranitzer Alfréd van írva és egy K. J. bélyegző van nyomva. Ez csak az Ön bé-

zások. Egy fiatal mozgékony és disznómódon gazdag gyerek azt mondta, hogy a golya azért repül a nyár dacára dél felé, mert megakarja látni az összes pályákat, át akar repülni mind fölött. Indokolást nem tudott hozzá kiénekelni. A legjobb vicceket sajnos nem tudom leírni, mert a Kakas Márton beperelne szerzői jogbitorlásért, amiért a Gyermekszáj rovatát lemásolom. De a legrosszabb viccet nem állom meg, hogy le ne írjam, akármir is lesz. Nem emlékszem már biztosan, hogy ki mondta, de a következőket mondta:

— Mi a különbség egy véres háború és a golya között?

Nagy csodálkozás minden vonalon.

— Hát az — fejtette meg általános csendben — hogy a véres háború felnőtt embereket visz el, a golya pedig — nyarat hoz.

Lais.

Veszedelemben a hajdumegyei szőlőtermés.

Pusztít a lisztharmat.

A szőlősgazdák óvintézkedése.

Ez a mostani kegyetlen időjárás valósággal istencsapása a gazdáknak. A kora tavasszal a fagy pusztította el a szőlőknek egy igen tekintélyes részét, aztán a folytonos, szinte szünni nem akaró esőzés a buzában okozott hatalmas károkat. Majd a jég, mostan pedig a napokon át tartó szeles vihar okozott aggodalmat a gazdáknak. Az egymás után következő csapások dacára mégis reménykedtek, hogy majd csak megjavítja a későbbi időjárás a termést. Sajnos, nemcsak hogy ez a reménység nem vált be, hanem egy újabb olyan súlyos elemicsapás következett, amely kétségbeesítő pusztítást fog végezni a hajdumegyei szőlőkben. A peronoszporánál még sokkal veszedelmesebb baj érte a szőlőket: a lisztharmat. Ez most egy új réme a gazdáknak s olyan veszedelmes, hogy védekezni is alig lehet vele szemben. A legszigorubb óvintézkedéseket kell, hogy megtegyék a szőlőtulajdonosok, mert kilehetnek téve annak, hogy Hajdúvármegye legpompásabb szőlőtermő vidéki semmivé pusztulnak el.

Hajdúvármegye főbbközségéből, ahonnan elsőrendű borainkat szállítják, érkeztek szerkesztőségünkbe a súlyos pusztításról szólvó jelek. Hadház, Sáránd, Samson község szőlőtermését érte a legmostohább sors. A már gyönyörűen fejlődött szőlőknek mintegy ötven-hatvan százalékát kaszálta le a gyilkos méreg, a váratlanul elharapódzott lisztharmat. A szőlő veszedelméről érkezett tudósítások különben a következők:

Hadházi tudósítónk telefonálja: A Hadház és környékének szőlőtermését szinte kiszámíthatatlan veszedelmet fenyegeti a tökélet ellepő gyilkos méreg: a lisztharmat. Az ideai termésnek körülbelül negyven százalékát már eddig is elpusztította s a legnagyobb baj még hozzá az, hogy a gazdák alig találják meg a módját annak, hogy miként védekezzenek a veszedelem ellen s mintha óvják meg a szőlőket a baj tovább terjedéséről.

Sárándi tudósítónk telefonálja: Az itteni és környékbeli szőlőknek egy igen tekintélyes részét, a rendkívül veszedelmes lisztharmat pusztítja. A gazdák minden intézkedést megtettek.

Ugyancsak ezt a somoru hírt adja le Samson s még több község. Tanácsos lesz, hogyha az érdekelt gazdák összeállanak s egyöntetűleg fognak olyan radikális eszközökhöz, amelylyel a további károkat megakadályozhatják.

Nemcsak Hajdumegyét, de az országnak több más híres szőlőtermő vidékét is pusztítja a betegség.

Sátoraljujhelyről jelentik: Hegedüs Sándor, a tarcali vincellériskola igazgatója mára hívta egybe a helybeli és vidéki hatóságokat, akiknek bejelentette, hogy Tokajhegyalján rendkívül nagy mértékben peronoszpora lépett fel, de a betegség ma még csak oly kezdő stádiumban van, hogy a szőlők még megmenthetők. Elhatározták, hogy a szőlőtulajdonosokat felhívják, hogy a szőlőleveleket rézgáliccal permetezzék, a szőlőfűrtüket pedig rézkénporral fuvassák be. Ezeket, hivatkozva a megyei szabályrendeletre, kötelezővé teszik mindenki részére.

Füredi levelek.

I.

Pocsolya-füred, július 1.

Elhatároztam, hogy fűrdőre megyek. Utóvégre is adni kell az embernek valamit arra, hogy őszszel a társaságokban neki is legyenek fűrdő-élményei és kalandjai. Hogy pedig ezek az élmények minél érdekfeszítőbbek lehessenek, ügyelni kell arra, hogy olyan fűrdőhelyet válasszunk ki magunknak, ahol városunkból még senki emberfia nem járt.

Ilyen hely pedig az egész földkerekségen csak kettő van. Az egyik az Északi sark a másik Pocsolya-füred. Ezen a két üdülőhelyen még debreczeni ember nem járt. Az Északi sarkon azért nem, mert oda az utazás kissé kényelmetlen, Pocsolya fűrdőre pedig azért nem, mert ezt még nem is ismerik.

Rövid töprengés után arra a végleges elhatározásra jutottam, hogy egyelőre nem az Északi sarkra, hanem Pocsolya-fűrdőre megyek. A prospektus igen kecsesítő képet nyújtott Pocsolya-fűrdőről. Le volt írva benne egy gyönyörű tenyves erdő, pompás tó, lápfűrdő és mint természeti csoda, egy bűdös barlang, amelyről csillag alatt meg volt jegyezve; hogy nem mesterségesen bűdös, hanem önmagától bűdös barlang. Ezen kívül szemelvények voltak a fűrdővendégek névsorából is a prospektusban, amiből kitűnt, hogy csupa külföldi méltóságok keresik fel Pocsolya-fűrdőt.

Miután mindezekkel tisztába jöttem, látogatást tettem derék főkapitányunknál, Vég Gyulánál, hogy megtudakoljam tőle, milyenek a közbiztonsági állapotok Pocsolya-fűrdőn. Ő tőle megtudtam, hogy Pocsolya-fűrdő Hátsó-Indiában fekszik és, mint a neve is mutatja, a bealakosai csupa emberevő hátsó-indiának.

A főkapitány felvilágosításai annyira megnyugtatók, hogy azonnal vonatra ültem. Előbb azonban még beszereztem a legszükségesebb fűrdői kellékeket, nevezetesen egy esernyőt és egy üveg párfónt. Az

esernyőt a Royal-kávéházban szereztem be, ahol egy idegen illetőségű selyem esernyőt a saját községi kötelékembe tettem, a párfónt pedig Grosz Nagy Feri drogériájában, ugyanilyen közigazgatási ténykedéssel.

*

— Pocsolya fűrdő egy fél perc! rebegte a vicinális kalauza.

Tehát kiszálltam. Az állomáson vártak Pocsolya Szaniszló fűrdőtulajdonos és két leánya, Kunigunda és Leokádia. E két nevet azért iktatom ide, mert fűrdőzésemen e két nő huzódott végig vörös fonálként, sőt mondhatnám fekete fonálként. — A vörös fonál fekete voltát az a körülmény indokolja, hogy a Pocsolya-lányok már tul voltak azon a koron, melyre a költők gondoltak, mikor a leányokat fésülő bimbóknak nevezték. A Pocsolya-lányok már nem voltak bimbók. A legnagyobb jó akarat mellett sem voltak bimbók.

Az állomástól utnak indultunk a fűrdő felé Minél közelebb jutottunk azonban a fűrdőhöz, szemem annál izgatottabban keresett valamit. A fenyvest. A fenyvest, amely nem akart mutatkozni. Kunigunda elérte a nyugtalanságomat és megszólalt:

— Ugy-e, milyen kitűnő levegő van?

— Igen — feleltem egy gyászszegélyű mosolylyal.

De a fenyves erősen furta az oldalamat. Néhány torokköszörülés után megkérdeztem Pocsolyától, hogy hol van a fenyves. Erre a kérdésre Pocsolyának is akadt valami köszörülési való a torkán.

— A fenyves kérem... — sóhajtott mélabusan. Látta fiatal barátom — szolt és itt lendületet vett a beszéde — mi egy fejlődésben levő fiatal fűrdő vagyunk...

— Fiatal, fiatal — sóhajtották a Pocsolya lányok.

— Igen fiatal — folytatta Pocsolya — csak tavaly vetettük el a fenyő magvakat és ezek a magvak még nem csiráztak ki. Ezért nincs még fenyvesünk. De a fenyves helyett van egy — epresünk. Menjünk oda. Most éppen ott van a fűrdőközönség és eperkurát tart. Be fogom önt mutatni a fűrdő közönségemnek.

Magamba fojtott izgatottsággal léptem be az epresbe. Az első eperfa alatt egy nyugalmazott őrmester szedte rendithetetlen nyugalommal az epret. Elébe léptünk. Pocsolya Szaniszló bemutatott.

— Kedves Van der Bover bur ezredes ur, van szerencsém önnek bemutatni új vendégemet, báró Hocklins Norbert urat, Paraguya és Uruguya nagykövetét.

Ettől a pillanattól kezdve báró voltam és paraguyai és uruguyai nagykövet. Uszintén szólva imponáltam az egész fűrdőközönségnek, de önmagamnak is. Pocsolya valamennyi vendége közül nekem adta a legmagasabb rangot és címet.

Az igaz, hogy ilyen minőségem sok gondal járt. Egy vigyázatlan pillanatban azt állítottam, hogy szülőházamban paraguyaiul és uruguyaiul beszélnek az emberek. Ettől fogva paraguyai és uruguyai népdalokat kellett énekelnem, nem szólva arról hogy hazám közál potairól minduntalan kérdezősködött egy svéd államtitkár és egy orosz főispán.

A fűrdő különben igen változatos volt. Ottartózkodásom harmadik napjában kezdett kiszáradni a fűrdő tava. Ekkor Pocsolya Szaniszló kinevezte a tavat lápfűrdőnek. A

lyegzője lehet, mert az Ön neve kezdődik K. J.-vel.

— Azt nem én nyomtam alá. A bélyegző a Rosinger feleségéé volt.

Fekete egy levél kapcsán el mondja, hogy Rosinger 1908. őszén Debrecenben volt s a kis állomáson beszélt vele. Rosinger csak azt hajtogatta:

— Ne féljen semmit, magát boldoggá teszem.

— Rosinger azt mondja, hogy a levelet Kozma írta s hogy ha 50 évet kap is érte, akkor is ezt állítja. Tagadja azt is, hogy abban az időben Debrecenben járt volna. K. I. bélyegzője nem volt a feleségének.

Felmutatnak előtte egy tulipános levelezőlapot, amelyet ő küldött 1906-ban Kozmának. Rosinger elismeri, de a tulipánt nem ő ragasztotta rá.

Botos kéri a beidézett Tenyei Lászlót arra nézve is kihallgatni, hogy a Ladányinétől kapott levelekre mindig Kozma is írt.

Tenyei László tanu Kozmát látásból ismeri. Emlékszik rá, hogy Botos egyszer adott neki vagy 20 koronát, hogy a Ladányi könyvére fizesse be. Nem tudja, hogy Kozmától jött-e a pénz. Nem emlékszik arra, hogy a Ladányiné leveleire Kozma is írt. Befizetéseket 3 vagy 4-szer eszközölt a Ladányiné könyvére. Szelvényeket, amelyeken Kozma pénzt küldött, látott Botosnál.

Tud arról, hogy Botos 1908. januárjában 20 koronát kapott Kozmától s ezt ő be is fizette.

Kozma fenntartja a vallomását, hogy ő nagyobb összegeket küldött jutalék címen s ebből kellett a könyvet rendezni. Tenyeit megeskették.

Elnök folytatta a bünjelek ismertetését és felmutatását.

A Ladányiné vallomásából az tűnik ki, hogy Kozma Botos unszolására fogadta csak el Ladányinét. Botos ezt tagadja, Kozma azonban megerősíti. Ezzel a bizonyító eljárás befejezték.

A vádbeszéd.

Gáthy Bálint dr. kir. ügyész a vádbeszédében elmondja, hogy a társadalmat meg kell védeni az ilyen szélhámosoktól, akik nemcsak kifosztják az embert, hanem még bűnre is csábítják a szerencsétlen áldozatukat. Kitér Kulhanekre is s azt mondja, hogy a vádlottak találkozására nem véletlen, hanem előre kiszámított terv műve volt. A hasonló, rossz lelkű emberek egymáshoz való vonzódását látja ebben.

Majd rátér a tettesekre egyenként. Kozma töredelmes, bűnbánó ember. Vallomását a tanuk meg is erősítették. Bizonyos, hogy ezt a nagyszabású bűncselekményt maga nem hajthatta végre. Eszközökre volt szüksége. Kiben találhatta ezt meg első sorban másban, mint Rosingerben, aki Kulhanek is atyamestere volt. De évek során ő már nem bizonyult elégnak. Másik alak is kellett. És Kozmának volt esze, Botos Andrást választotta ki segítő társának, hogy bűnös manipulációkat rendőri aszisztencia mellett tüsse, hogy még jobban áltassa az áldozatait.

Végül is Kozma József és Rosinger Ármint a büntető novella 50 §-a s a btkv. 383. szakaszának 2. pontja szerint minősülő három rendbeli csalásért, Botos Andrást pedig ugyanezen szakasz szerint minősülő két rendbeli csalásért kéri megbüntetni.

Kardos Samu dr. védőbeszéd.

Kardos Samu dr. Kozma József védője a vádbeszédnek az emberi igazságokról szóló és a jogi fejtegetésekre vonatkozó részével nem foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy Kozma József mindent bűnbánólag bevallott s tudatosan semmit el nem hallgatott. Ezt nem szabad a törvényszéknek szem elől eltéveszteni. Azt is figyelembe kell venni, ami Kozmának alapvédekezése volt, hogy Rosinger csábította bűnre. Rosinger, aki Kulhanekhez járt iskolába, az vette rá, hogy csaljanak.

A délelőtti tárgyalás ezzel végződött.

A délutáni tárgyalás.

Délután három órakor nyitotta meg Oláh Miklós elnök a tárgyalást, amely után Barna László dr. mondotta el vádbeszédét.

Barna László azt hangoztatja, hogy Rosinger csak egy rendbeli csalásban bűnös s ezért kell őt csak elítélni.

Révi Nándor védő beszéde.

Révi Nándor dr. a kiváló kriminalista csaknem egy óráig tartó hatalmas védő beszédében, mely nagyszerű jogi érvekkel volt teli, azt vitatta, hogy Botos nem bűnös, a tanuvallomások során egyetlen pozitív terhelő adat sem merült föl ellene, s így védence felmentését kérte.

Gáthy Bálint dr. kir. ügyész Révi Nándor beszédére reflektált, hosszasan érvelt Botos bűnössége mellett s a vádat mind a három vádlottra nézve fenntartotta.

Ezután az elnök a vádlottaktól megkérdezte, hogy akarnak-e még védelmükre valamit fölhozni, Kozma és Botos *nemmel* feleltek, míg Rosinger csak azt hangoztatta, hogy Kozma ő általa akar a büntetés alól kibujni.

Az ítélet.

A bíróság fél óra után vonult vissza. Egy fél óráig tartó tanácskozás után meghozták az ítéletet. A bíróság Kozma Józsefet két rendbeli csalásért a bünt. novella 50 paragrafusára és a büntető törvénykönyv 338. szakasza szerint minősülő két rendbeli csalásért két évi és hat hónapi fegyházra, szabadságának és hivatalának elvesztésére ítélte.

Rosinger Ármint és Botos Andrást, miután a törvényszék csupán csak gyanúsítást látott ellenük fennforogni, de a tanuvallomások a vádlottak tagadása ellenében mit sem bizonyítottak, *fölmentette*. Az ügyész a felmentő ítéletben megnyugodott.

Kardos Samu dr. Kozma védője felebezt s arra kérte a bíróságot, hogy védenet, aki büntetlen előéletű és akinek odahaza öt gyermeke van, ideiglenesen helyezze szabadlábra. Az ügyésznek ez ellen kifogása nem volt.

Fekete Józsefet a bíróság kártérítési igényével elutasította, mert vagyonát erkölcs-telen aapon kereste.

Politikai gyilkosság Zágrábban.

— A vitából merénylet. —

Letörtötött ügyvéd.

Horvátországban, úgy látszik, sokkal radikálisabban intézik el egymással a politikusok az elvek terén fölmerülő differenciákat mint minálunk. Akik a dunamenti parlament üléstermében ádáz ellenségek, a lépcsőkön túl már a legjobb barátok. A horvát politikusok nyugtalan temperamentumukat igen gyakran a képviselőházban is bemutatják, elképzelhető tehát, hogy hazájukban milyen áthidalhatatlan ürt jelent az, ha két politikus homlokegyenest ellenkező politikai elvet vall.

A Dráván túl nem baráti kézzsoritással és egy diszkrét mosolylyal simítják el az ellentétes partállást, hanem gyilkoló revolverrel.

Zágrábból távirózzák, hogy Iszáz-Zlade községben Merilli ügyvéd, aki a Franc-pártnak lelkes híve, összeszólalkozott egy Huzek nevű Sztarcsevits-párti politikussal. Az összeszólalkozás annyira fajult, hogy Merilli ügyvéd revolvert rantott s azzal agyonlötötte Huzeket. A merénylet ügyvédet letartóztatták.

Séta a Nagyerdőn.

*

Golya a tennisz fölött.

Önök, akik olvasnak, nem olvassák olyan örömmel ezt, mint amilyen örömmel én — irok. Amilyen egyszerű ez a mondat, olyan egyszerű a magyarázata. Nem azt jelenti, hogy Önök nem örömmel olvassák, a mit irok, isten mentsen még a gondolatától is, hanem azt, hogy örülök annak, hogy sétálni lehet végre és közvetve e miatt írni.

Folyton esett eddig az eső. Beszéltem olyan öreg emberekkel, akiknél még sohasem esett meg, hogy valamire ne emlékeztek volna és a stich próbám fényesen bevált: azt mondta mindegyik, hogy ősz lett, de hogy ilyen ősz legyen nyáron, arra még nem emlékszik. Hát ez kérem nem is járja. Ép ideje volna már felállítani az időjárás-bíróságot.

Mert két eset van: vagy saját képére teremtette az isten az embert, vagy valami idegen képre. Ha a saját képére teremtette, akkor süssön a rap, vagy főzzön, szóval meleg legyen (mert a sütéshez is, meg a főzéshez is szükséges a meleg) — ha pedig nem a saját képére teremtette, akkor essen az eső ősszel. Amilyen kevés ebben a nexus, olyan sok az igazi, a mély fájdalom.

És most jön az, ami a szonetteknel a harmadik strófa első sorában. *De nem*. Ne panaszkodjunk. Nem pedig azért, mert most már felsütött ránk a nap hajnala. Ma nagyszerű idő volt. De félek, hogy úgy kell végeznem a mai sétámat, mint ahogy a rendőri riportokat, hogy, tegyük fel a marólugot ivott szerelmes cselédtány aligha marad életben, mire e sorok napvilágot látnak, félek, hogy a szép idővel is így járunk. Aligha érik meg a reggelt.

Ha valaki azt hiszi, hogy jobban drukolnak az esőtől a tőzsdén a baiss re játékosok, mint a sporttéren, a tenniszpályán játékosok, az lényegesen csalódik. Ugy csalódik, mint az egyszeri radirgummi. A radirgumi azt hitte, hogy a kutyamosó ő vele kitudja a hadnagyának a sárban meghegörgözött kutyáját gumizni.

Hogy kissé érzékenyebb legyen a csalódási hasonlat, hát úgy fognak csalódní, mint azok az őszi kabátba öltözött hölgyek és urak, akik ma mind rakettel mentek ki kezükben a sporttérre. Azt hitték, hogy lehet játszani. De volt egy nagy baj. A tenniszgazda nem engedte meg a játékos: és a következő indokolást énekelte el:

Esett eső karikára

Mind a négy tenniszpályára.

De azért érdemes volt kimenni, bizony isten érdemes volt.

E miatt volt érdemes:

Mialatt egy pár felhőske, mint a Damokles kardja lógott a tenniszesezők feje fölött, a tenniszpálya fölött átröpült... nem, nem a Zeppelin léghajója, hanem egy igazi madár. Igazi: ez nem azt jelenti, hogy élő vagy eleven (amely két szó között tudvalevőleg nagy a különbség, mert már láttam eleven embert, aki meghalt.) Az igazi azt jelenti, hogy olyan igazi, olyan valódi, olyan golya madar volt, amely átröpült. Ilyen excentrikus golyamadarat még sohasem láttam. Del felé röpült. Minek, mi az ördögnek ment ez délfelé? Mikor neki két hazát adott végzete?

És jöttek a viccek és jöttek az állattani fejtegetések, jöttek a családi jellegű viták.

lápfürdő tovább száradt kifele és elkezdett nagyon bűdös lenni. Ekkor Pocsolya Szaniszló tetőt huzatott a bűzölgő tó fölé és elnevezte bűdös-barlangnak, egy természeti csodának.

A bűdös-barlangot bemutatták a fürdőközönségnek. Engem Pocsolya Kunigunda vezetett le a bűdös-barlangba. Az első lépcsőfokon bizalmasan karomba fűzte a kezét. A másodikokon megmondta, hogy rokonszenvez velem. A harmadik lépcsőfokon bevallotta hogy szeret. A negyedik lépcsőfokon megkérdezte, hát én szeretem-e. Én az ötödik, sőt a hatodik lépcsőfokon is hallgattam, mint a sir. Kunigunda a fülembe sugta a hetedik lépcsőfokon:

— Vigyen el engem Paraguayába és Uruguyába, vigyen el . . .

Engem azonban ez is hidegen hagyott. Kunigunda tehát más eszközöz fordult. Megkérdezte tőlem, hogy mondják paraguayai és uruguyai nyelven ezt: Örülten szerettek.

Nagyköveti reputációm érdekében muszáj volt lefordítanom anyanyelvemre a mondatot:

— Hecepece plum.

Kunigunda gyöngén hozzám hajolt és a fülembe gügyögte lágyan:

— Hecepece plum, hecepece plum.

Engem azonban az édes anyanyelv sem hatott meg. Erre egy drámai jelenet következett. Kunigunda hirtelen leugrott a bűdös barlangba, miközben élesen sikoltotta paraguayaiul és uruguyaiul:

— Hecepece plum!

(duhaj)

HIREK

— **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10. órákor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

— **A hercegprimás gyengélkedése.** Balatonfüredről táviratozzák: A rövid idő óta itt nyaraló Vaszary Kolos hercegprimás környezetében kijelentik, hogy a hercegprimás állapota nem komoly.

— **A községi iskolaszék megszűnik.** Ma délután 4 órákor Kovács József polgármester elnöklelte alatt ülést tartott a községi iskolaszék. Oláh Károly tanácsnok bejelentette az iskolaszéknek, hogy a második gazdasági ismétlő iskolát az állam állítja fel s a város az első gazdasági ismétlő iskolát is átadja az államnak, minek következtében a községi iskolaszék meg fog szűnni. Ezután a gazdasági ismétlő iskola jövő évi költségvetését tárgyalta az iskolaszék. A 3190 korona bevétellel szemben 5059 korona kiadás van előirányozva, így tehát 1869 korona deficit lesz. A költségvetést az iskolaszék tudomásul vette.

— **A berni Kálvin-ünnep.** Bernből sürgönyzik: Holnap kezdődik a Kálvin születésének négyszázadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepség. A magyar küldöttség két püspökkel és 86 taggal ma érkezett Genfbe, hogy részt vegyen az ünnepségen.

— **A Haverda ügy.** Szabadkáról jelentik: A Haverda-ügyben letartóztatott Klein Pál Lipótot tegnap felesége a cellában felkereste. Az asszony öt percig időzött a cellában folytonos sírás között. A szegedi ítélőtábla holnap dönt Klein szabadlábra helyezése dolgában.

— **Tanítók gyűlése.** Az országos izr. tanítóegyesület alföldi járásköre, amely hét vármegyét foglal magában, évi rendes közgyűlést hétfőn délelőtt 9 órákor az izr. hitközség székházában (József kir. herceg-utca 26.) Kuthy Zsigmond elnöklelte alatt tartja meg. Eddig körülbelül 120-an jelenttek be a közgyűlésen való részvételüket.

— **Eljegyzések.** A múlt héten városunkban a következő eljegyzések történtek: Erdős Márton—Sajtos Mária, Bartha Kálmán—Vernóczy Gizella, Agárdi Lajos—Nagy Erzsébet, Rácz Gábor—Móré Juliánna, Rékási József—Szücs Eszter, Szoboszlai Mihály—Porcsin Eszter, Borbáth Gyula—Kun Erzsébet, Bozóki Mihály—Jeney Mária, B. Tóth Gyula—Györi Juliánna.

— **A főnyeremény.** Marienbádból jelentik, hogy az ottani színházban a minap egy igen érdekes, a maga nemében páratlan epizód történt. Az „Elvált asszony“-t adták és az első felvonás előadása javában folyt, amikor egyszerre csak hirtelen leereszkedett a függöny a közönség és a szereplő színészek nagy bámulatára. Az egyik színpadi munkás ugyanis éppen előadás alatt kapra meg a hirt egy sorsjegyirotától, hogy a tulajdonában levő osztrák államsorsjegye 40 ezer koronát nyert. A szerencsés nyerőt ez a hír annyira meglepte, hogy szinte önkívületi állapotba jutott és zavarában leeresztette a függönnyt. Mikor a rendező a dolgot megmagyarázta a közönségnek, hangos derűtség töltötte be az egész színházat és azután annál vidámabb hangulatban folytatták az előadást.

— **Felakasztotta magát.** Földesről jelentik, hogy ott ma reggel öngyilkosság történt. Pintye Béla 25 éves legény dobta el magától az életet. Pintye lakásának felreosó részén felakasztotta magát. Levelet nem hagyott hátra, de azt hiszik, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el tettetét.

— **Házasságok.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők házasságot kötöttek: Punyi János—Király Gizella, Bihari László—Szentkirályi Lilla, Mezei András—Varga Juliánna, Molnár Sándor—Sipos Erzsébet, Barta József—Ersek Zsuzsánna, Nagy István—Simon Zsuzsánna, Urgyán György—Halász Erzsébet, Varga Lajos—Zilai Mária, Csala Lajos—Arva Juliánna, Vásárhelyi Lajos—Récei Anna, Miszti István—Szilágyi Mária.

— **Két rablógyilkosság.** A fiumei rendőrségtől tegnap este a budapesti főkapitányság központi felügyeletére távirat érkezett, amelyben a fiumei rendőrség a következőket közli: Az utcán rendőrök egy haldokló, munkáskülsőjű embert találtak. Mellette egy félig kiürített sörös üveg feküdt, amelynek tartalma kénsav volt. Megállapították, hogy a haldokló kénsavat ivott. Eszméletlenre térve, elmondotta, hogy a Dráva vidékéről jött, miközben melléje szegődött egy körülbelül huszonhatéves szőke ember, a ki kádárnak mondotta magát. Ez az ember őt leittatta és azután kényszerítette arra, hogy a méregből igyék. Amikor összeesett, elrabolta pénztárcáját, amelyben 160 korona készpénz volt. A fiumei távirat még elmondja, hogy a megmérgezett ember meghalt és hogy a gyilkos valószínűleg Budapest felé szökött.

— **A rabviselt legény.** Szabadkáról jelentik: Kelebián a legények Takács János házában bált rendeztek, amelyen ott volt Szelics József börtönviselt legény is. Ezt nem szívesen látták maguk között. Szelics táncra hívta Takács lányát, aki azonban vonakodott a legénnyel táncolni, mire ez széket ragadott és azzal félholtra verte a leányt. Alig bírták a megvadult legényt lefogni és átadták a csendőrségnek.

— **A debreczeni nyomdászok ma este tartják meg igen sikerültnek ígérkező báljukat a „Dobos“ pavillonban.** A nagy közönség, amely gyakran igénybe veszi a derék nyomdászaink munkálkodását a nyomtatványszükségletének beszerzésénél, most mintegy munkájuk méltánylásul szórakozásukban is támogassa őket részvételével s tegye lehetővé, hogy a nyomdászok bálja az általuk kiérdemelt jó sikerhez jusson s mutassa meg, hogy az ő mulatságuk egyszerűsége — a közönségé is. Belépti díj: személyjegy, előre váltva 1:50, a pénztárnál 2 korona, családjegy 4 korona. A vendégek szórakoztatására lesz egy éjféle kedélyes ujság, amely szépirodalmi részén kívül a jelenvolt hölgyek névsorát is tartalmazni fogja.

— **Balog Tuta meghalt.** Illaváról érkezik az a szomorú szenzáció, hogy a dánosi gyilkosságnak nevezetes hőse Balog Tuta, aki még nemrég szinte központja volt a fővárosi közönség érdeklődésének a fegyházban, tüdővészben meghalt.

— **Egy kis statisztika Belgrádból.** Belgrádból jelentik: Ijesztő arányokban növekednek a gonosztettek a rendőrség tehetetlensége miatt. A „Beogradske Novine“ közli, hogy Belgrádban május havában 99 gyilkosságot, 9 rablógyilkosságot, 13 emberölést, 50 gyilkos kísérletet és 231 gyújtogatást követtek el.

— **A Radetzky.** Bécsből táviratozzák: Ferenc Ferdinánd főherceg nejével a július 3-án a „Radetzky“ csatahajó vízrebocsátása alkalmával rendezendő ünnepségen való részvételre ma Triesztbe utazott. A vízrebocsátási szertartás után a főherceg nejével a „Miramare“ yachton tengeri utat tesz az Adrián. Július 9-én a főherceg visszatér nejével együtt Bécsbe.

— **Kézrekerült betörő.** A rendőrség régóta keresi Bodán Gyula notórius betörőt, aki egy a belvárosban, mint a külsőségeken, egyre-másra követett el betöréses lopásokat, Bodánt ma reggel sikerült elfogni. Kihallgatása után a rendőrség átadta a királyi ügyészségnek.

— **Ar Arany Bika Mulató** mostani műsora a város legnagyobb szenzációja. Ennyi kitűnő attrakciót színpadon mindmáig nem láttunk és csak dicsérni tudjuk az áldozatkész igazgatóságot, mely költséget és fáradságot nem kímélve, e kitűnő műsort a világ különböző részeiről össze szerződtette. The 8 Soe-Sav-Girls, e nyolc lányból álló csoport, valóságos lázba hozta Debrecen nehezen megnyerhető publikumát. Minden egyes táncmutatványuk után a közönség percekig tombol. Londonból érkeztek hozzánk, honnan a lapok legkitűnőbb kritikáit hozták. Napok óta mindenütt csak ezt a kérdést hallani: Láttátok már The Thaidast? Tény, hogy ilyen artisták már nagyon régen nem szerepeltek a deszkákon. Hihetetlenül ügyes mutatványaik az emberileg lehetséges fogalmat ugyszólván túlszárnyalják. Sáfrány ma egy helybeli szerző aktuális kupléit fogja előadni. Göndör Aurél sikeréről elég annyit feljegyeznünk, hogy tegnap majdnem egy óra hosszáig kacagtatta szakadatlanul közönségünket. De a műsor páratlan voltát talán mégis az bizonyítja legjobban, hogy a mulató asztalainak jórészt már a déli órákban lefoglalják.

— **A nap halottal.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Borecsik Béla ref. 55 éves, Kovács Margit ref. 6 hónapos, Fekcs István róm. kath. 61 éves

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

— **Modern nagy kölcsönkönyvtár** állít fel, amin értesülünk **Aczél Henrik** könyvkereskedő, aki a fővárosi „Modern könyvtár” mintájára ezen könyvtárt a legjelesebb magyar, német, francia és angol művekből állítja össze és figyelemmel lesz arra, hogy az a leguabbban megjelenő művekkel állandóan kiegészíttessék. Ezen régen érzett és nagy hiányt rótló vállalatot örömmel üdvözöljük és ajánljuk a közönség figyelmébe. Beiratkozni már a mai naptól lehet. Telefon 575 sz. m.

— **Zalai Márk tanár** szünidei tanfolyamának tóra sorozata és órarendje: 7-8 ig reggel: orosz nyelv, szép és díszírás. Tardij 30 korona. 8-10 ig reggel, vagy 5-7 este: könyvtári számítás, váltóismeret, levelezés. Tardij 60 korona. 10-12 német tárgyalás felváltva kezdők és haladók számára, szép írás és levelezés. Tardij 40 korona. Beiratás naponta 11-12 ig (József kir. herceg u. 42.) Kezdeté július 5-én.

— **Beiratkozás a polgári fiúiskolába.** A debreczeni négyosztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta délelőtt 10-12, délután 3-5. eszközöltetnek. Az igazgatóság. (Jókai-utca 8.)

— **Szünidei tanfolyam. A debreceni állami felügyelet alatt álló középiskolai fiuinternátus (Jókai-u. 8.)** szünidei kurzusába oly tanulók vétetnek fel, kik bármely középiskolában javítóvizsgálatra utasítottak. Egyes tantárgyak szerint szaktanítás. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

— **Pényképezési kézművészek és képlékek tanhatók** legelőször árban Thaisz Arthur papírkészítésében.

— **Debreczen sz. kir. város Könyvnyomda vállalata** munkafelvételei iródáját Kossuth-utca és Városház-utca sarkán levő bolt helyiségekbe helyezte.

— **Itt van a zivatarok időszaka, hatalmas villámok lobognak az égbolton, embert és vagyont veszedelemmel fenyegetve.** Csak a megbízható villámhárító berendezés nyújt ellenük védelmet, amellyel legújításosabban felszerel és kiterjeszt Földvári L. első elektrotechnikai gyár és vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

— **A Royal kávéházban ma és a következő napokon minden este Banda Marci teljes zenekarával hangversenyt tart.**

— **Kugler (Gerbeaud) cukorkák főraktára** Kossuth Gázánál.

— **Györfi Sándornál Simonffy-utca 2. szám alatt, üzletáthelyezés miatt, mélyen leszállított árak. Berendezés eladó.**

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopáta orvos. ismét rendel Debreczenben F. hó 8-án egész nap és 9-én d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő és gyomorbetegségeket szívesen látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Eladó sorsjegyek** magas árban megvételnek. Részletileg eladotnak a „udapesti Takarékpénztárak képviselőségénél” Debreczen. C. apó u. 12. a hol minderről **Pénzkölcsönök** az ingatlan legmagasabb értékéig felosztotnak.

Mulatság.

A vaskereskedők júlialisa. A debreceni vaskereskedők alkalmazottak ma este igen sikerült táncmulatságot rendeztek, amelyen a következő hölgyközönség vett részt: Asszonyok: Sesztina Jenőné, Györfy Aladárné, Szöllősy Dánielné, Balogh Józsefné, Malveszter Kálmáné, Veszely Antalné, Tóth Sándorné, öz. Morvai Károlyné, Szoboszlai Jánosné, öz. Váradi Józsefné, öz. Prunyi Istvánné, öz. Palmay Pálné, öz. Kovács Sándorné, Buray Istvánné, Boldog Istvánné Pappi Gyuláné, öz. Sinay Jánosné, Tóth Károlyné, Csiba Istvánné, Tóth Ferenczné stb.

Leányok: Balogh Rózi, Malveszter nővérek, Szöllősy Katicza, Wesszely Ilonka, Tóth Juliska. Szoboszlai Piroška, Szász Mariska, Tóbiás Piroška és Ilonka, Váradi Nővérek, Prunyi nővérek, Zurovits Mariska, Kovács Margit, Buray nővérek, Györfy Ilonka, Gyure Berta, Path Annuska és Ilonka, Csiba Margit és Miczike, Hika Irénke, Path Karola és Juliska stb.

Mi pótolja legjobban a családi nevelést?

Most, hogy az összes iskolák az évzáró vizsgálatok eredményeivel beszámolnak egy évi működésükről, az ifjuság oktatása és nevelése terén kifejtett kulturális munkájokról, nagyon is aktuális a kérdés, hogy az iskolának mily segédeszközökre van szüksége, hogy a tanuló ifjuságnak ne csak az elméje művelődjék, hanem a lelke és szíve is nemes érzelmekkel gazdagodjék? Az összes pedagógusok egyetértéssel abban, hogy ily segédeszközök mindenképpen a családi nevelés.

Az iskola feladata a reábizott ifjuságot bevezetni a tudomány misztériumaiba, kiképezni az élet különböző pályáira, szellemileg felfegyverezni a létért való küzdelem sikeres megvívására. Ámde az iskola minden fáradozása meddő marad, ha a család, a szülői ház nem áll oda segítő munkatársul az iskolának, ha nem teljesíti nevelői kötelességét gyermekével szemben, ha nem ügyel féltő gondossággal a gyermek minden lépésére, ha a gyermek szívet, lelkét nem óvja meg a vallásirtó és erkölcsrontó behatásoktól.

Az ily ifjunak tele lehet a feje tudománnyal, disciplinával, de a szíve üres, a lelke rideg marad. Az ily ifju, bármily képzett és művelt legyen is, mivel a vallásos és erkölcsös családi nevelés áldásaiban nem részesült, a sors legelső hideg fuvallatára fegyvert fog maga ellen, mérhetetlen bánatot hozva szüleinek és családjára.

A szülők legnagyobb részét tudatában vannak a családi nevelés fontosságának és igyekeznek is az iskolának segítségére lenni gyermekeik nevelésében.

Ámde vannak szülők, kiknek nem áll módjában a családi nevelés követelményeinek eleget tenni. Ahol az apa utazó, vagy egyébként elfoglalt üzletember, vagy hivatalnok, az anya gyengélkedő, vagy szintén üzletileg elfoglalt, hát még mikor a szülők falun laknak és gyermekeiket a városban kénytelenek iskoláztatni: ezen gyermekeknél mi pótolja a családi nevelést?

Külföldön már rég tisztában vannak ezzel a kérdéssel. Ott a „Diákotthon”-ok az u. n. „Studentenheim”-ok pótolják a családi nevelést. Nálunk a református és katolikus egyházak tartanak fenn internátusokat saját felekezeteik erősítésére. Egyedül a zsidó felekezet — az anyagi eszközök elégtelensége miatt — nem rendelkezik ily nevelési és tanulmányi szempontból kulturális feladatokat teljesítő intézetekkel. Még a rabbiképző intézet sincs internátussal egybekapcsolva.

Ámde egyes zsidó hitközségek, átértve a „Diákotthonok” felekezeti misszióját, ha a saját erejükből nem is hívhatnak életbe a családi nevelést pótló internátusokat, készséggel támogatnak ily irányú magánvállalkozásokat, biztosítván magoknak a felügyeleti jogot a tekintetben, hogy az illető internátusban a nevelés principiumai, a hazafias szellem ápolása miatt, a felekezet erősítésére irányuljanak.

Előjárt ebben a szegedi zsidó hitközség, amelynek felügyelete alatt és erkölcsi támogatása mellett már 3-ik éve működik: a „zsidó tanulók otthona.” Ezen legnagyobb vidéki zsidó hitközség példáját követte most a debreczeni izr. hitközség, amidőn addig is, míg a jeles felekezeti intézmények létesítésének sorrendjében saját erejéből felállíthat internátust, erkölcsi támogatásával elősegíti a magánvállalkozásban ugyan, de a hitközség által megkivánt és ellenőrzött szellemben vezetett: *Izr. fiuinternátus „Diákotthon”* létesítését.

A hitközséget ezen, a felekezetnek tett szolgálatáért, csak elismerés és dicséret illeti, — amint a város határán túl, a székesfővárosban is dicséretileg emlegetik a hitközség eme intézkedését, — és helytelen némelyeknek azon felfogása, hogy ezen intézmény magánérdekeket sért. Azon gazdag szülőket, kik eddig gyermekeiket 80-100 kor. ellátási díjért tanároknál helyezték el, nem fogja az internátus olcsó díjazása a megszokott és megbízható helytől eltántorítani, tehát a tanárok és tanítók mellékeresetét az internátus csökkenteni nem fogja.

Azok a szegényebb sorsú szülők pedig, akik 30-40 kor-nál több ellátási díjat nem fizethetnek,

azok nem fogják igénybe venni az internátust, melyben az ellátási díj magasabb, a felvételi díj, egyenruha, az ágyfelszerelés stb. meglehetősen pénzbe kerül, hanem továbbra is azon szegény családoknál fogják gyermekeiket elhelyezni, amelyek az általuk nyújtható lakás- és ellátáshoz mérten olcsón vállalják a diákotartást. Az izr. hitközség tehát erkölcsi támogatásával oly fiuinternátust mozdít elő, mely sem a tanárok és tanítók, sem a szegény családok érdekeit nem sérti, amennyiben ezen internátust csak azon középosztálybeli szülők fogják igénybe venni, akik súlyt helyeznek a rituális élelmzésre, a szigorúan vallásos nevelésre, akik nem oly gazdagok, hogy tanároknál 80-100 kor. ellátása díjért helyezhessék el gyermekeiket és nem oly szegények, hogy valamelyik szegény család nyújtotta otthonnal kelljen megelégedniük.

Minden hozzáértő pedagógus szívét tehát csak örömmel töltheti el az ily semmiféle magánérdeket nem sértő, sőt ellenkezőleg, a messze idegenből is a diákok egész tömegét a városba vonzó és ezzel szociális érdeket is szolgáló intézmények gyarapodása.

S-r.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(66) Irta: **Vértesi Arnold.**

— Be sem várta, hogy leteljen a gyász év, — szölt kererűen; — Sietett megházasodni. Szegény Eszter, szegény jó angyal, nyugodjál csendesen a sírban; jobb ott nekéd.

Még egy utóirat volt a levélben. Fehér Armin arról tudósítja ebben Csongrády Gyurit, hogy ha a körülmények engedik, személyesen eljő a bírtok-átadási és rendezési ügy elintézésére. Szerelné azt személyesen és mielőbb elvégezni.

Ha azonban nem jöhete személyesen, megbízott ügyvédre mindenesetre el fog jönni a jövő hó vééig.

Csongrády Gyuri egészen föl volt indulva a levél következtében s nem bírta elrejteni fölindulását, a mirt Pali belépett.

A fiu megismerte az asztalon atya irását. Nem mult utána, hanem ingerült-n fordította el fejét, a vér az arcába szökött és szemei villogtak.

Nem szokott kérdezősködni soha atya levelei után s bosszus, komor-némasággal hallgatott, ha Csongrády Gyuri néha egyetmást közölt vele a levelektől. De ma észrevette, hogy Csongrády Gyuri ragyon föl van indulva, a mi nála rindíval szokott ando'og, egy pillanatig úgy látszott mintha önmagával kérdezősködnék a gyermek, aztán hirtelen Csongrády Gyurihoz lépett s e évélre mutatta, zord, fölhevülés miatt éles, csaknem rikácsoló hangon kérdé:

— Mit iri?

Csongrády Gyuri oda tolt a gyermeknek az asztalon heverő levelet. De egy pillanat múlva már megbánia, hogy olvasni adta neki.

Mikor végig olvasta a fiu a levelet, szemei még jobban villogtak s oly sötét volt tekintete, hogy Csongrády Gyuri visszariadt tőle.

— Nem akarok itt lenni, mikor eljön, — szölt a fiu tompa, süttogo hangon, inkább önmagához szöla.

Csongrády Gyuri ijedten nézett rá.

A fiu födre süttöte szemeit, ajkai reszkettek s kezét ökölbe szoritotta, mintha valami vad gondolatot viaskodóék.

— Nem akrok itt lenni, — mormogá alig hallhatólag.

E naptól kezdve még inkább elbujt, még inkább kereste a magányt. Korán reggel már a kert sűrűjébe vonult s csak ebédre jött ki, sőt egy ízben ebédre sem jött s azt izente, nem éhes.

Csongrády Gyuri aggodott a fiu miatt, de nem tudta, mit csináljon vele.

Senki sem háborgatta a fiut komor elmélázásaiban. Ott ült naphosszat a bokrok tövét árnyékában, a lázas uralomra kifejett képzelet tehetségének marta ékul esve Csongrády Gyuri egyszer megtalálta őt a kert legrejtettebb helyén, olvasva egy nagy vas-

tag könyvből villogó fekete...

— Mi...

— Pl...

Csongrády...

vet. Tartott...

ámbar Dun...

nulmányozt...

Kezében...

tett a könyv...

épen. hol...

készül.

Pár r...

rády Gyur...

tan. Ugyan...

azon lapon...

Caesar me...

Csongrády...

könyvre a...

re. Nem le...

földre sütt...

arca sötét...

Aucu...

falvára Fe...

Meg...

hitte Csong...

hol szegény...

ban, kinel...

den, a ho...

neki.

Schwarz E.

Kész...

hultak.

1909. ok...

1909. m...

1910. ápr...

ok...

1909. ok...

1909. ápr...

ok...

1909. ápr...

1910. m...

1910.

1909. j...

1909. á...

MUS...
BUZ...
Vese és hóly...
és fűvény-ké...

Orvosi

Grünber...

tag könyvben, melyre mereven tapadtak rá villogó fekete szemek.

— Mi az? — kérde Csongrády.
— Plu'archus, — felelte a fiú.

Csongrády Gyuri kezébe vette a könyvet. Tartott valamit klassikai tanulmányaira, ámbr Dumast kétségkívül sokkal jobban tanulmányozta, mint az ő kor klassikusait.

Kezébe vette a könyvet s pillantást vetett a kinyitott lapra. Azon fejezett volt ott épen, hol Brutus Caesar meggyilkolására készül.

Pár nap múlva ismét meglepte Csongrády Gyuri a fut a kert egyik sötét zugában. Ugyanazon könyv felett állt, ugyanazon lapon kinyitva: Brutus elhatározza Caesar meggyilkolását.

Csongrády Gyuri bémulva nézett a könyvre aztán a fiura, aztán ismét a könyvre. Nem láthatta a fiunak szemét, folvást földre sítve tartotta az, hanem látta, hogy arca sötétpiros és ég, mint az izzó tűz.

II. K Ö T E T

XVII.

Augusztus 18-ikán megérkezett Pálfalvára Fehér Armin.

Megjelenése mindenkit meglepet. Nem hitte Csongrády, hogy el merjen jönni ide, hol szegény ifjan elhalt neje fekszik a sírban, kinek életét ő törte le; hiszen itt minden, a hová lép, a hová néz, szemrehányás neki.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest. 1909. július 3

Készaru 10 olcsóbb, határidők szintén ellanyhultak,

1909. októberi buza	13.33 - 34
1909. májusi buza	— — —
1910. áprilisi buza	13.67 - 68
májusi rozs	— — —
1909. októberi rozs	9.77 - 78
1909. áprilisi rozs	— — —
októberi zab	7.64 - 65
1909. májusi zab	— — —
1909. áprilisi zab	— — —
1910. májusi tengeri	7.02 - 03
1910	— — —
1909. júliusi tengeri	7.74 - 75
1909. augusztusi tengeri	7.81 - 88

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

Vese és hólyagbajoknál a vese medence ideit hurujainál gyógyító és fővény-képződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. Debreczeni főlerakat Grünberger és Glück cégnél Csapó-u. 6

• Legjobb üdítő ital

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

Isa tiszta, szén-dioxid-gyógyító, kalcium-sókat tartalmazó, az egész szervezetet tisztító ital.

Tel fonok, — villamos csengők, villámhárítók berendezését, — javítását szakszerűen és jutányosan készít

Földvári L.
Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám.

A debreczeni izr. hitközség felügyelete és Grünhut Henrik középiskolai vallástanár igazgatása alatt álló

Füinternátus (Diákotthon)

szeptember 1-én megnyílik Debreczenben, Egyháztér, átellenben a Csokonai kerttel, az összes középiskolák közelében.

Tágas, modernül felszerelt hálótanuló- és étkező terem. Szép nagy udvar. Jó ellátás, gondos nevelés, szakszerű felügyelet. Ellátási díj havi 50 korona. Jelentkezéseket elfogad, tájékoztatást bérmentve küld és minden felvilágosítást megad: **Burger D. József hitközségi titkár Debreczen, Telefon 231.**

1987—1909. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Umann Salomon debreczeni lakos végrehajthatónak Rose Salamon és neje Gotriener Etel végrehajtható szenedők elleni 375 korona 94 fillér tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a pladányi kir. járásbírósg) területén lévő Nádudvar község határában fekvő a nádudvari 2188 sz. betétben A I. 1. sz. 886 hrsz. 215 népsorszám 253 négyzetöl kiterjedésű házas udvarra az árverés 4000 korona fillér, ezenel megállapított kiállási árban rendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909 évi július hó 21-én d. e. 9 órakor** Nádudvar község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállási áron alól is eladatni fog, azonban a kiállási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alól nem.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy is 500 kor — fillért készpénzben vagy az 1881. évi 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiállított kezéhez letenni, avagy az 1881. 60 t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány 1909. április 24.

Dr. Kovács kir albiró.

Magyar állam vasutak menetrendje.

1909. május hó 1-től

Debreczenből indul:

Budapest felé személyvonat	— d. u.	12 6. 10 p
Budapest felé (gyorsvonat)	— d. u.	4 " 42 "
Budapest felé (gyorsvonat)	— reggel	8 " 57 "
Csak P. Ladány m. v.	— reggel	5 " 10 "
Csak P.-Ladányig	— d. e.	11 " 28 "
Budapest Nagyvárad felé	— d. u.	3 " 45 "
Budapest felé	— éjjel	1 " 49 "
Budapest—Nagyvárad felé	— este	10 " 45 "
P.-Ladány-Nagyvárad	— este	9 " 70 "
M.-Sziget sz. v. felé	— éjjel	2 " 54 "
Csak Szatmár	— reggel	5 " 20 "
Szatmár—M.-Sziget felé	— d. u.	3 " 56 "
Csak Szatmár (gyorsvonat)	— d. u.	6 " 57 "
M. Szigetig	— este	10 " 53 "
Szatmár M.-Sziget f (gyorsv.)	d. u.	12 " 0 "
Szerencs—Kassa sz. v.	— reggel	5 " 14 "
Miskolc—Kassa felé	— reggel	8 " 51 "
Nyiregyháza Szerencs	— délben	12 " 38 "
Miskolc—Kassa felé	— este	7 " 05 "
Szerencs S.-A.-Ujhely-Kassa f	d. u.	4 " 28 "
Nyiregyháza	— este	10 " 37 "
	m. á. vasutól reggel	5 " 30 "
	vásártérről — reggel	5 " 38 "
	m. á. vasutól d. e.	8 " 09 "
	vásártérről — d. e.	8 " 16 "
H.-Böszörmény	m. á. vasutól d. e.	11 " 11 "
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről — d. e.	11 " 20 "
	m. á. vasutól délben	12 " 15 "
	m. á. vasutól d. u.	4 " 36 "
	vásártérről — d. u.	4 " 47 "
	m. á. vasutól este	7 " 00 "
	vásártérről — este	7 " 07 "
F.-Abony felé m. á. vasutól	— reggel	4 " 36 "
Tiszapolgár, Tiszafüred, Füzessabony	d. e.	11 " 33 "
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	— d. u.	5 " 00 "
Derecske—N.-Léta felé	— reggel	9 " 41 "
Derecske—N.-Léta felé	— d. u.	4 " 51 "

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 6. 50 "
A déli 12 ó. 10 p.-kor ind. sz. v.	este	8 " 20 "
Az este 10 ó. 45 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 " 45 "
A d. u. 4 ó. 42 p.-kor ind. gy. v.	este	9 " 55 "
Az éjjel 1 ó. 49 p. indul gy. v.	reggel	7 " 30 "

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. u. 12 ó. 8 p.-kor érk. gy. v.	reggel	6 6. 55 "
A d. u. 3 ó. 38 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 " — "
Az este 6 ó. 49 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 " 00 "
Az éjjel 2 ó. 28 p.-kor érk. sz. v.	este	7 " 05 "
Az este 9 ó. 46 p.-kor érk. sz. v.	d. u.	12 " 20 "
P.-Ladányig gy. v. (átszállással)	este	9 " 10 "

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	— délben	12 ó. 8 p
Budapest Nagyvárad felől sz. v.	d. u.	3 " 36 "
	gy. v. este	6 " 49 "
P. Ladányból sz. v.	— d. u.	2 " 51 "
Püspökladány	— reggel	7 " 46 "
	— délelőtt	9 " 36 "
Budapestről	— este	9 " 46 "
Budapestről sz. v.	— éjjel	2 " 28 "
M.-Sziget felől sz. v.	— reggel	6 " 48 "
	— sz. v. — éjjel	10 " 12 "
Nagyvárad—Püspökladány	— reggel	5 " 08 "
M. Sziget felől	— éjjel	1 " 29 "
	gy. v. — reggel	8 " 44 "
Királyháza felől sz. v.	— déli	11 " 40 "
Királyháza	— reggel	6 " 58 "
Körösmezőről gy. v.	— d. u.	4 " 22 "
	— este	10 " 12 "
Szatmárról gy. v.	— d. e.	8 " 46 "
Szatmárról sz. v.	— este	6 " 43 "
Nyiregyháza felől sz. v.	— reggel	6 " 34 "
Kassa felől sz. v.	— reggel	8 " 05 "
Szerencs felől sz. v.	— déli	11 " 22 "
Kassa felől sz. v.	— d. u.	3 " 25 "
Kassa felől sz. v.	— este	8 " 46 "
Szerencs felől sz. v.	— este	10 " 20 "
	vásártérről — reggel	7 " 7 "
	m. á. vasutól d. e.	7 " 14 "
	m. á. vasutól d. e.	11 " 26 "
B.-Sz.-Mihály	vásártérről — este	6 " 23 "
H.-Böszörmény felől	m. á. vasutól este	6 " 27 "
	m. á. vasutól d. u.	2 " 00 "
	vásártérről — d. u.	3 " 31 "
	m. á. vasutól d. u.	3 " 40 "
	— este	10 " 09 "
Derecske—Nagy-Léta felől	— d. u.	3 " 52 "
Derecske—Nagy-Léta felől	— reggel	7 " 50 "
	— d. u.	9 " 2 "

Carl Kronsteiner-féle
időjárás-erős mész

façade-festék

Évek óta legjobban bevált és utánzatokat felülmúló. — Egyedül szélszerű mázó anyag már festett façadenál. — Mintakönyv és prospectus ingyen és bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120. Raktár minden nagyobb vevőben.

Emailfaçade festék

mosható, egy vonással fed, nem szükséges az előző alapozás, emailirozott, csak hideg vízben feleresztve használható, antiseptikus, méregmentes, porhanyós. Fenkölt festés belső helyiségek, faépítkezések, és színeknek, pavilonok, kerítéseknek, stb.

— Kapható minden árnyalatban m²-enként 2 fill. —

Legbiztosabb széplítőszer a Fáy-féle Arc-Crém

Kitűntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztáltsátságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szapan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszarvu” gyógyszerész.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Arroba Wine Company

BECS.

Direkt behozatal! Első bevásárlási forrás!
Ajánlja jótállás mellett tiszta és valódi legfinomabb rég beraktározott spanyol és portugáliai

gyógy és dessertborait.

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala Lacrimae Christi, Vermuth és Cognac. Eladás 1/1 és 1/2 üvegekben eredeti árakban Debreceni főraktárában

Steiner Manó

gyógyszerésznél Piacz-utca 30. Fehér hattyu gyógyszerész, Telefon 595.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rotenberg, Berlin N. W. 23. Magyar levelezés.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

A Fűdö-idény alkalmával senki ne mulassza el a **Costüm, Ruha és Ponyola kelmékbeni szükségletét nálunk beszerezni.** A lelegeánsabb és legpraktikusabb kelmékben kaphatók:

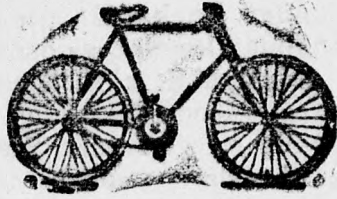
Szönyörű löszterek sima és csikos. . . 55 krtól 250-lg.
Angol ruha vásznak minden színben. . . . 50 kr.-tól.
Madeira himzések ruhára és blousera . . . 70 „
Remek angol zephirek, szintartók 36 „
Oriási váiaszték csipke kelmékben 47 „
Csipke aplicatjok, betétek és csipkék . . . 03 „

Batizt és madepolán himzések, áttört keztük, Ajaur harisnyák, Francia gyapju és pamut delainok, Kretonok és batiztok minden színben. Színes és fekete ernyők meglepő olcsó árban kaphatók

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek egymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergék, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiá épületében.

Butor óriási választékban a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig; fényezett mahagóni, cseresznye és javorfából teljes berendezések. **HITELRE** vagy **RÉSZLETFIZETÉSRE** minden kamatfelszámítás nélkül készpénzben szállítok. Árjegyzék ingyen; képes album 60 fillér.

Nagy Imre lakberendezési vállalkozó.
Váci-körút 9. Szerecsen-utca sarok.

1091.—1909. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 2389/27.—1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kolling György részére lakostól 2576 kor. tőke, ennek 1906. évi július hó 4 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 282 kor. 95 fill. perktótség erejéig 1909 évi június hó 18 án bíróilag lefoglalt és 5160 koronára becsült 59 drb. hiteltörlesztésből álló ingósága **1909. évi július hó 5-én délelőtt 10 órakor** kezdetét vevendő és Lamprecht téle hízaló olajütő mellett megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogotított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi július hó 3-án.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Telefon szám 210.

Telefon szám 210.

Bácher Sándor

DEBRECZEN, Piacz-utca 26., nagytrafik-udvar.

Egyedül itt kaphatók a világhírű eredeti amerikai

Johnston kévekötő aratógépek,

melyből Debreczenben már eddig **50 darab** látható munkálan! E gépek próbára adatnak ki s érettük a legmesszebb menő felelősséget vállalom!

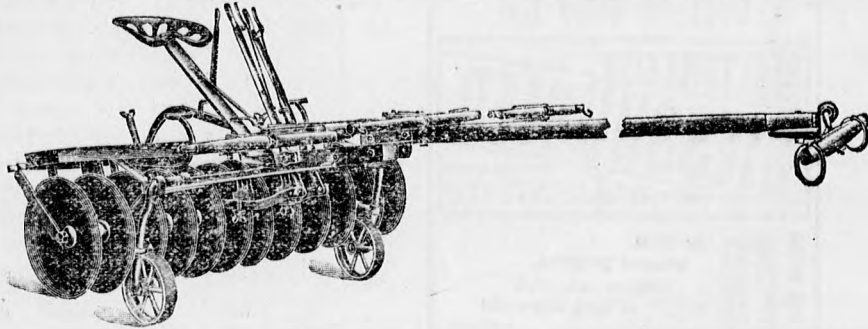
Legolcsóbb árak!

Igen kényelmes fizetési feltételek!

Előzékeny kiszolgálás!

Amerikai tárcsás boronák

2 méter munkaszélességgel, rög-törésre és tarlóhántáshoz egyaránt kitűnően alkalmas.

Eredeti Melichár páros soru

A leghíresebb és legelterjedtebb

Unicum Drill vetőgép! Eredeti Bächer acélekék!

Bächer, Melichár, Johnston kizárólagos főraktára!

Van szer
Hatvan-utca
választéku és

czip

szives megtekin
ez alkalommal i
sítésénél a nagy
tottam szem elő
biztosítékol nyu
ségéről és a ki
Mérték ut
nebb és tartós

Fisc

cipésmester

1909.

1 mtr. 120
1 m. 120 cm
1 mtr. 120
1 mtr. Bor
1 m. Bordu
Francia gy
Jómosó Co
Batiztok, s
Ruha vász
Keztük, k

diva Szép

Tisztel
demü közör

Cse

Kitűnő fris
rint. Kitűnő
szolgálok.
koztatásáro

Homok

Stec

Lil

Log
n

GES

cs. és Ki
cs. és

aján

„ALT

és egyéb

ezüs

má

Meghívó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget a **Hatvan-utca II. szám alatt** most létesített **duo választéku és saját készítésű**

czipőraktáram

szives megtekintésére meghívni, Hangsúlyoznom kell ez alkalommal is, hogy a **készáru raktáram** létesítésénél a nagyérdemű közönség fokozott igényeit tartottam szem előtt és 25 év alatti tapasztalataim méltán biztosítékot nyújtanak t. vevőimnek az áruim jómínőségéről és a kiszolgálás szoliditágáról.

Mérték utáni rendeléseket ezentul is a legmodernebb és tartós kivitelben szolid árakban eszközölöm.

Fischer Menyhért

cipésmester, Hatvan-utca 11. szám alatt.

1909. Tavaszi áruk:

- 1 mtr. 120 cm. Pepita szövet . . . 40 kr.
- 1 m. 120 cm. Mode Raye szövet 65 és 70 kr.
- 1 mtr. 120 cm. Mélé szövet . . . 70 kr.
- 1 mtr. Borduros kreton 24. 27 és 33 kr.
- 1 m. Borduros mosó delain 30, 34 és 28 kr.
- Francia gypaju delain 50, 54, 60 és 75 kr.
- Jómosó Cosmanosi kartonok
- Batiztok, angol zephirek
- Ruha vásznak, kreppek
- Keztyük, harisnyák

divat napernyők.

Szépe Lajosnál

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

Vasárnap, július 4-én

Cseresznye-estélyt

rendezek.

Kitünő frissen készített vacsora étlap szerint. Kitünő új és ó hegyi és kerti borokkal szolgálók. Nagyabecsuít vendégeim szórakoztatásáról gondoskodom. Elsőrendű zenekar közreműködik.

Tisztelettel

Neumayer Jánosné.

vendéglős

Homokkertsor-utca 125. sz. alatt.

Steckenperd-

Liliumtej-szappan.

Legenyhébb szappan a bőrnek, ugymint szepőnek!

Mindenütt kapható.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTVATER“ NÖVÉNYLIKÓRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint ezüst üstben főtt valódi

málnaszörpöt.

Az Abeles-féle miniszterleg engedélyezett s állami felügyelet alatt álló középiskola fiuinternátus

Debreczenben, Jókai utca 8. szám.

Ezen intézetbe felvétetnek mindazon növendékek, kik Debreczen bármely középiskoláját (gymnasium, reál, polgári, kereskedelmi) látogatják. Az intézetben teljes ellátást, a tanulásban szigorú ellenőrzést és jó nevelést nyernek. Az intézet modern, tágas, egészséges háló-étkező és tanulótermekkel (fürdőszoba, villanyvilágítás) rendelkezik. Bővebb fevilágosításra szolgál az **Igazgatóság.**

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

zel gyomor, vesé, hólyag és belbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Egy óra alatt

elveszi a láb kellemetlen szagát és megszünteti a

l á b i z z a d á s t

HEGEDÜS-féle „lábviz“!

Ára 2 korona. Kapható mindenütt. Megrendelhető a készítőnél; Hegedüs Bol. gyógyszerész, Budapest, Mátyas-tér 14. vagy **Török József** gyógyszerésztárában Budapest, VI. Király utca 12.

875/1909. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1848/2.—1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gombácsi Sándor részére debreczeni lakostól 250 korona — fillér tőke, ennek megítélt és az eddig összesen 17 kor. 16 fillér perköltés erejéig 1909. évi május hó 12-én bíróilag lefoglalt és 698 koronára becsült butorokból álló, ingóságok **1909. évi július hó 6-án délután 5 órakor** kezdetét veendő és Szent Anna-utca 50 sz. a. meg tartandó nyilvános bírói árverésen a leg többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáronalul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi július hó 8.

Oláh Géza bírói kiküldött

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi karbantartását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata

Debreczen, Nagytrattik udvar

Minden irányba égv. Wolfram-lámpák, ivilámpaszemek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön ivilámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

A földbirtokos, gazda és iparos közönségnek

ajánlunk a legjobb minőségű

kenő és henger

olajt

jutányos versenyárak mellett, ab gyártelepünk Nyirbakta szállítva vagy átvéve már 25 kg-tól kezdődő mennyiségben.

~ **Kőolajipar Résevénytársaság** ~

Igazgatóság: Debreczen, Telefon 490.

Gyár: Nyirbakta.

— Sürgőnycim: Kőolajipar Nyirbakta. —

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.

Placz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószerkek: Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápperek és Fluidok nagy raktára, ugyazintén nagy választék mindenféle gumiarakban, sörvétkőkben, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Fábián László

kecskgyára

DEBRECZEN, Hatvan-utca 61. szám.

Alapították 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit. Régi kocsikat újra becsoról. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan csinálunk. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizelendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékos címet adni.

Varga kert I. járás 30 szám alatti ház, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ögyes varrólányok azonnali belépéssel felvétetnek Vanger Sándor Batthyányi-u. 1.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Kiadó modern lakás a főtér közepén (5 szoba, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, kamara, gáz villany stb.) bővebbet a Közponi Bankban.

Jó izletes kóser házi koszt valaniut hideg és meleg ételek kaphatók. Abonomák elfogadtatnak Rosner bodega vendéglős Hunyadi-u. 11. sz.

Eladó egy 7 méteres tölgyfából készült gör. Honvéd utca 24.

CZIGARETTÁZOK!

100 db hüvely nikotin mentes:

Kip hop 08 Riz " 14
Tiszt " 10 Parafis " 14
Déli báb " 12 Arany " 20
Kulibri, Különlegesség 16 k.

Kapható HARMATHS szivarkehüvelykülönlegességek foraktárában Debrecen füvészker. u. 14.

14-16 éves fiúk felvétetnek azonnal jó fizetéssel. Czim a kiadóban.

Két középsikolát végzett fiu tanoneznak felvétetik a kiadóhivatalban.

Idősebb férfiak és nőknek biztos megélhetést nyújtunk, cizme e lap kiadóhivatalába meg tudható.

Egy szoba konyha közel a piacához augusztus 1-re kerestetik czim a kiadóban.

Nyaralásra elfogad 2 fiut vagy leányt öz. urinó, Csádényi Istvánné Igión. Lakás és kitűnő ellátás, 5-szöri étkezés, havi 50 koronaért személyenként. Bővebbet ajánlattevő vagy Polster Adolf, debreczeni tanító Péterfia 50.

Hatvan utca 7 szám alatti üzlethelyiség azonnal kiadó a berendezés külön eladó.

Tetőserép közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mészkereskedésében Homokkert-u. 121.

Hajdubagason 1 hold 5 éves szőlő szabad kézből eladó. Értekezhetni Németh Péternél Hajdubagason.

Két szép csillár függő lámpa eladó Iskola-utca 8. sz.

Ingyen lakást kap takarításért idősebb házaspár Késes-u. 86. szám alatt.

Bárta fürdőn kényelmes butorozott szobák kiadók. Egyedül állók teljes ellátást is kaphatnak. Bt. József-kir-her. u. 84. sz.

A kertekben tiszta butorozott szobát reggelivel keresek. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek.

Eladó Honvéd-utca 26. számú adómentes ház kedvező feltételek mellett. a lejolcsóbb árért.

Az Erzsébet mosóda, József kir. herceg-u. 66. szépen mos, remekül vasal, tisztít. Marószér kizárva, szolid árak.

Eladó Dzierzon-kaptárok Vénkert 68 sz. a. a kefégyár közelében kettős Dzierzon kaptárok kaphatók jutányos árban.

A kertekben tiszta butorozott szobát reggelivel keresek. Ajánlatot a kiadó hivatalba.

Eladó butorok. Elköltözni mit: azonnal eladók egy vaságy két sifon egy pils-nyug-szék egy varrógép, munkakosár, két szalonszék, Képek, ágyneműek, utolsó nap Sziv-utca 15. hátsó lakás.

Kanári éneklős madarak a legnemesebb fajtákból beszerezhetők Péterfia-u. 26.

Tanuló lányok felvétetnek fizetéssel Bányai József passzozó gyárában Piac-utca 43. sz. Ugyanott egy fu tanuló is felvétetik fizetéssel.

Intelligens urak leányi irodai alkalmazást keres czim a kiadóhivatalban.

Egy jekarban levő pianino s zongora elutazás miatt olcsón eladó Arany János-u. 17 sz.

Egy használt fűszerberendezés pudlival és egy vasredőnyös kirakat ajtóval olcsón eladó Vági, Török Bálint-utca 24.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Mosó kelme újdonságok

Zephyr — Batist —
Ottomán vászon — Kreton
— Volle de laine —

:: óriási raktára ::

A francia kosmetika dicsősége.

Tökéletes alakot nyer

ELIXIR LAVALIER

által. Külsőleg biztosan ható szer Lavalier-től Parisban. Egy üveg ára 8 K. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerkereskedésben vagy utánvétellel, következő címen: LAVALIER-DEPOT, Wien, I. Karplatz 3.

Hajdusági hajuszpedró

külföntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hajdusági Hajuszpedró.

Elismert legjobb különlegesség a hajusz nővesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 3 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyzsarva” gyógyszerár

Telefon 496.

Telefon 496.

KOZMETIKAI Gyógyintézet

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. 1. em.

Alapítva 1892.

Az intézet az emberek szépítésével foglalkozik. A beteges, hibás bőrt meggyógyítjuk. Az elhanyagolt, elromlott bőrt helyreállítjuk. A csúnyt megszüntítjük. A szépet konzerváljuk, hogy mindig szép maradjon. Orrot, fület, kezet, lábat, formássá teszünk. Az arcvonásokat finomítjuk, fiatalítjuk. A pusztuló hatat megmentjük, a fölösleges hajnövést örökre kipusztítjuk. Minden elképzelhető szépséghibát jó állás mellett gyógyítunk. Honoráriumot csak siker esetén fogadunk el. Az intézet föl van szerelve a komoly orvosi kozmetika és a modern szépségápolás minden hathatós eszközével. Nem csodaszerekekkel dolgozunk, nem sminkeléssel kezelünk, hanem kipróbált gyógyszerrel és tudományos eljárással. Akik az intézetet nem látogathatják, azoknak saját szépítő szereinket ajánljuk. Hogy szereink ártalmatlanok, arról orvosaink garantálnak. Hogy szereink biztos hatásúak, azt — aránylag csekély reklám mellett — óriási forgalmunk bizonyítja mert a közönség egymás közt dicséri és ajánlja azokat. Intézetünk főorvosának Jutassy József dr. bőrgyógyász egészségügyi tanár úrnak ideája szerint szépítőszereinkből az ismert szépséghibáknak megfelelőleg ötféle készletet állítottunk össze, ezek:

Bőrápoló-készlet. A díszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle Kosmetikus-kenőcs és egy dr. Jutassy-féle Arcmasszírozó-készlet, illusztrált használati utasítással. Szolgálat a kényes, érzékeny, száraz, petyhüdt, ráncosodó, durva, hámló, libavörös, sümörös bőr ápolására és szépítésére. Ara 5 korona.

Bőrgyógyító-készlet. A díszes dobozban van egy mitesser-nyomó készülék, egy dr. Jutassy-féle gyógy-szappan, egy dr. Jutassy-féle Arctej és egy dr. Jutassy-féle Bőrrax gyöngy. Ezen szereket a zsíros, fényes arc ápolására a szolgáltnak. Gyógyi ják a bőrtakat (mitesszer), a pattanásokat (vimerli), a bőrlikacsokat (pórus), a tuiságos izzadást, a vörös orrot, vörös kezet és fagyási foltokat. Kimerítő használati utasítással ára 5 korona.

Bőrtisztító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle Arcviz és egy dr. Jutassy-féle Szeplő-kenőcs. Ezek a szereket gyöngéden koptatják a felső bőrt s ez által elmulasztanak minden barna foltot és hófehérré teszik a bőrt az elsárgult, napáttótt, lebarantult arcon és kézen. Szeplőt és málfoltot gyökeresen elmulaszt. Kimerítő használati utasítással ára 5 korona.

Bőrhámlasztó-készlet. A dobozban van egy Hámlasztó-víz és egy dr. Jutassy-féle Hámlasztó-kenőcs. Ezek a szereket erőlyesen és gyorsan lehamlasztják a felső bőrt és vele minden tisztátalanságot. Az egyetlen bőr megismul tőlük, a kerges bőr megpuhul. Sikeresen lehet használni régi nagy bőrpórusok, pattanások utónyomai, himlőhely és sebhely simítására. Lencsék és szemölcsök ellen továbbá régi makacs málfoltok ellen. Alapos használati utasítással ára 5 korona.

Hajgyógyító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle Hajszesz és egy dr. Jutassy-féle Fejmasszírozó készülék a fejbőr erősítésére, edzésére. Ezen eljárás megállítja a zsírosságtól, hajkorpától és ragálytól származó hajhullást, megszünteti a hajtörést (hajmoly) s forszirozza a hajnövést. A hajjat nem őszi. Használati utasítással ára 5 korona.

Egyszerre több készlet használható.

Minden készlethez mellékelve van dr. Jutassy Szépségápolás című könyve. A készletek vásárolhatók vagy postán rendelhetők ezen a címen:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

ELÁRSÍTÓ-OSZTÁLY

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4.

I. em.

**Tavaszi öltönyt felöltőt színes mellényt
legszebben tisztít**

H R A B É C Z Y A N T A L

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42. Fiók-üzlet Csapó-utca 28.
Telefon 323. sz.   Alapított 1880.

EGY OKOS FEJ

MINDENKOR HASZNALJA A
DROETKER FÉLE SÜTŐPORT
VANILIACUKROT
PUDDINGPORT
A 12 FILLER

MILLIÓSZOROSAN ÉRVÉNYESÜLT. VÉNYEK DIJMENTESEN
KAPHATÓK MINDEN DROGÉRIÁBAN, UGYANINT MINDEN JOBB FÜSZER
ÉS CSEMEGE ÜZLETBEN, VAGY KÖZVETLENÜL DR. OETKER A.
KÉPVISELŐJÉNél PALLAS ÉS TÁRSA CÉGÉNél
BUDAPEST, V. HOLD-UTCA 9.

Eladási helyek: Darvas Miksa Főlegyházy János, Fritsch
Károly, Kontsek Géza, Mayer Jenő, Parti Ferencz, Rickl
József Zeinos és Váray József.

Hirdetmény.

A Balmazújvárosi Takarékpénz-
tár r. t. igazgatósága egy magas föld-
szintes épületre pályázatot hirdet.

Az épületben elhelyezendő egy 45—
50 m. nagyságu terem a közönség és
tisztviselők részére, ennek szomszédsá-
gában egy 20 m. nagyságu igazgatói szo-
ba kettős bejárattal, egy 24—26 m. ter-
jede mű tanácsterem, egy irattár és ennek
végébe egy kettős closet helyiség.

Az igazgatóság kiköti, hogy az épü-
let tiszta, jó minőségű téglából épüljön,
padozata hajó palló, tetőzete eternit le-
gyen, az ablakok vas spaletakkal látan-
dók el, az ajtók szárnyasok legyenek.

A beérkezendő pályázatok közül a
kivitelre elfogadandó pályázati terv 100,
három utána következő, érdemesnek mi-
nősített pályázati terv, a menyiben ilyen
beadtnék 50-50 koronával lesz jutal-
mazva.

**Pályázati határidő i. évi július
hó 15.**

Tövebb felvilágosítást a helyszínen
az igazgatóság nyújt.

A Balmazújvárosi Takarékpénztár
igazgatósága.

Telefon 632.

Telefon 632.

Idény előhaladottsága miatt

Occasió

árakban szereshetők be a következő cikkek

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

Vászon aljak	Csipke blousok	Csipke kabátok
Vászon rukák	Batiszt blousok	Ottomán kabátok
Princes rukák	Madeire blousok	Vászon kabátok
Costümök	Selyem angol blousok	Uti paletók
Uti köpenyek	Tafft selyem alsók	Cimónák
Pongyolák	Angol aljak	Gallérok

Szolid kiszolgálás! Külön mértékosztály! Olcsó árak!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszér a

Földes-féle **Margit CRÉME**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkéreg, (Mittessor) és
minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdítő,
és fiatalít.

Ára; kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér,
Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvizi 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihalo-
vits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközi László, Tóth Béla, H. Szoboszlón Barbócz Zsigmond,
H. Böszörményben Ertsey Gábor gyógyszerárakban.

B

Páratlan és csodás hatású!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Szőnyeg és butorszövetgyárosok

Haas Fülöp és Fiai

Debreczen, Piacz u. 59. sz.

Óriási választékban: Finomabb és olcsóbb szoba szőnyegek, falli és ágy elé való sző-
nyegek, futók, ágy és asztal terítők, henoser átvétők, szövet és osipke függönyök appli-
kált storok, ágy és mennyezet terítők, paplanok, gyapjutakarók és lópokróczok, uti taka-
rók keoske és angora bőrök, vezágyak és függönytartó rudak, nemkülönb remek kivitelű
valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek, átve ök, táskák és szobaösszekötők.

Cséplésre szállítunk

Igen jó minőségű és jutányos áru
szenet!

Kazinczi Kőszénbánya

R. T.

Budapest, V., Váci-körút 16

500 koronát

Szerek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett ávegye 80 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla Winkler Ede**, Wien, 19/1., Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és drogeriákban — Csakis **Bartilla fogviz** kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök áveget 5 kor. 80 fill.ért. Kapható Debreczen: Mihalovits Jenő gyógyszerárára a „Kigyó”-hoz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Placc-utca 18 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blonok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trice ruhák, harisnyák, kezttyük, női és gyermek köntények, gallérek, nyakkendők, csipkék, szallagok, Női, férfi, és gyermek fehérszemlék.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmozot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszűntet mindenféle szepítőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (míttessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerárára.

Debreczen,

Főplacc 31., a városházzal szemben.

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi bor-
párlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.
Egyedüli Cognac-gőz-
főző állandó hivatalos
vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb
üzletben.

Oppolzer, Drasche, Schmittler, Kainsbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. Popp os. és kir. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 ÉV ÓTA EGYEDÜLI

leg hathatósabb FOGSZEREIT,

a szájat, fogakat, foghúst, torkot rögtön meggyógyítják, csaknem szagiatlanok és megszabadítanak a legkínzóbb fájdalomtól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jó hatásuak, Vaódi csak sz én cégemmel. 4 K. 2.80, 2., 1., Anatherin fog-creme-tubus — 60, üvegben 1.40 csomagban — 70 Pospur 1,26. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, erogerikában és illatszertárakban.

Györfi Sándornál

Simonffy-utca 2. sz. alatt

üzletáthelyezés miatt

mélyen leszállított árak!

Berendezés eladó!

BAD DARKU (Osztr., Sziléz.)

Elsőrangú legerősebb jodbromlápfürdő.

Egyedüli fürdő, ahol tiszta jólásban fürdeni lehet.

Legújabb gyógyeszközök. Régi park Elegáns lakhatás, gyermekeknek (kisérlet nélkül) pensió. Posta, távirat és vasuti állomás. — Idény május 15-től október 1-ig.

Fürdő orvos: Dr. W. Klimek.

Felvilágosítás és prospektus a gróf Larisch Mennich féle Darcavi fürdő kezeléségnél.

Globin

a legjobb crême cipők

tartós fényesítésére
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvjá.
Mindenhol kapható.

A feltaláló leányai.

Szépsége érdekében

csinosan arra kell vigyázni, hogy szép puha, természetes és egészséges haját kapjon, mert valódi szépség korpás és zsírosan fényes haj által eltorzító és a kopasz fej épen csunya. Gondolja meg a dolgot és aszerint cselekedjék, azaz használja csakis az.

Uhlmann Peru Tannin vizet

Temérdek dicséret elismerő levelet kaptunk 21 év óta, sőt a legnagyobb köökből is.

Zsíros hajnak véres csomagolásban kérjünk. Száraz hajnak zöld csomagolásban kérjünk. Egyforma hatása, csak a száraz vagy zsíros hajnak épen jobban alkalmas. Üvegenként K. 2.50 és 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarországnak:

— Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3. —

Kapható Ióna és Ióna gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszerárban és illatszertkereskedésben.

Hydraulikus sajtók

Szőlő és gyümölcsmust

Arany érem
Szeged 1888.

Arany érem
Budapest 1890.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydra-
likus
sajtók.

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitérhető kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jót-
állás mellett mint különleges-
séget a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzőkönyv ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kértetnek.

1909
Bu
az Erzséb
e
Egy
idén halt
koronáér
Mos
550.000
a házat
ben hoz

Gá
Szepesme
nalán Po
su
Fürdőidő
Rendkívü
hévizzel
és a für
Férfi- és
deg gyó
köszvény
emésztés
bajoknál
talmakn
egyedüli
jobb. Há
ellátás.
berem
Elő- és
dó fürd
bérmert
a men

Holgyek
len gyer
kor. vag
felelő ter
nékülle
és gyer
janak e

A
M
hogyan
hesse, m
dolgozok
saját ká
lesz, ha
arczbőre
kell ah
Földes
jével el
sok em
matlan
májfolt
ható sz
sem sik
senki m
épen az
hanem
Margit-
leggonc
Ovakod
és hasz
és fran
egyedü
sere és
pitősze
napi h
eltunte
mitessz
szep, t
jesen f
rona. I
(fémér
szerek
féle M
gyógy
tecsék
Földes
Nagy
Mautn
Szobor
Ercsey

Budapesten, az Erzsébet-köruton a 34. sz. 4 emeletes ház eladó.

Egy debreczeni ember, aki az idén halt el, ezeltől 17. évvel 500.000 koronáért vette.

Most a napam és több örökös társa 550.000 korona vételért óhajtanának. Aki a házat megvenni akarja, forduljon levélben hozzám.

Lengyel Imre,
hajdúszoboszlói lakos.

GÁNOCZ GYOGY-FÜRDŐ.

Szepesmegyében, a Kassa-oderbergi vasút fővonalán Poprádfelka állomástól 30 perc. Postá, vasút, telefon és csendőrszolgálat helyben.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.
Rendkívüli szénsavtartalmu 24 fokú természetes hévízzel, mely most újból lett vegyelemezve és a fürdőtelep újonnan vízvezetékkel ellátva. Férfi- és női tükörkád-fürdők masszázsal és hideg gyógyvíz alkalmazásával. Ajánlatos reuma, köszvény, ischiás, ideges szívbetegségek, gyomorhurut, emésztési zavaroknál, vérértelenség, női bajoknál, sőt izombetegségek, görvélyes bajoknál és angorkórúknál felülmulthatatlan és egyedül. Szobaárak naponta 1.20 koronától feljebb. Házilag kezelt kút, jó, izletes és olcsó ellátás. 1909 évben újonnan épült és modernül berendezett kút és olcsó kóser konyha.

á la carte és table d'hôte.
Eld- és utóidényben tetemes árengedmény. Állandó fürdőorvos. Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küld a Fürdőigazgatóság Gánocz vagy a menedzseriroda Budapest, Vigadó-tér 1 sz.

Akar nősülni?

Holgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 kor. **vagyonnal** fel vagyunk hatalmazva, megfélelő terjet keresni. Csakis urak (na vagyonnélküliek is,) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címmre **L. Schlesinger** Berlin, 18 Deutschland.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arczbőrt úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, mely-t Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepelő, májolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kenegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szepítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrt, eltünteti a szepelőket, májoltokat, kiütéseket, bőrtörést, miteszert, arc- és kezvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit szappan 70 fillér, és Margit poudert (fehér rózsás és krém színben) 1 kor 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható: Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Fejencz, Jóna és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. H-Szoboszlón: Barbócz Zsigmond, H-Böszörményben: Ercsey Gábor.

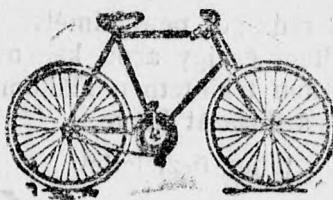
NYÁRI OCCASSIO:

Lousin selyem	minden színben mtr csak	49.
Legjobb mosó Zephir	" " " "	15.
Angol Zephir	" " " "	27.
Madera himzett kelme nagy választékban	...	75.
6 pár férfi sokni	85.
1 női vászon kosztüm	4.50.
Nyers selyem Blous	3.75.

Ezenkívül a raktáron levő összes árut mélyen leszállítva árusítom.

Tisztelettel

Blumenstein Vilmos Alkalmi Áruház
Bika szállodával szemben.

Kerékpárok

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhethet mindent. Raktáron tartok elsődrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközölk. Varrógép, gramaphon és villamosági cikkek raktára és mindezek javítása

s. partfogast kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** ezeltől Geller és Reményi Debreczen, Hatvan-u. 8.

KEIL-LAKK

legkifünőbb mázólo-szer puha padló számára.

- Keil-féle viasz kenőcs keménypadló számára.
- Keil-féle „Clasur“ fénymáz 90 fillér.
- Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
- Keil-féle szalmakalap f. sték minden színben.
- Keil féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA özégnél Debreczen

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó gyár
BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megfizetői kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csoma olás és postaköltéségek mellőzésével — **SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeldtér 8. sz.** vette át a képviselő-közvetlenül felkereshesse. A cég a rendes árában vállalja az ural- és gyermeköltönyök, díszítő és batorszőrvek, függönök, kőzimmunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stb.ek vegytisztítását és festését. Ugyaníntén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőletet és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

MAYFARTH PH. és TSA. szabadalmazott

Önműködő „Syphonia“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására, levéletlegességek ellen való védekezésre, a szegacs és tormács stb. megsemmisítésére.

hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petróleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TRS.

gépgyárak, különleges gyár bersajtók és gyűlöletkésztető gépek számára.

1866 mint 620 arany- ezüst-éremmel stb. kitüntetéve,

BÉCS, II/1, TABORSTRASSE 71

Kimerítő képes árjegyzék k. ingyen. — Képviselek és vi zontelár sítók kívántatnak.

KONCZ JÓZSEF gőzerőre berendezett kelmepestő és vegyészeti ruhatisztító DEBRECZEN.
Műhely és főüzlet: **Arany János-utca 10. szám.**
Felvételi üzletek:
Batthyányi-utca 2-ik szám és Vár-utca 3-ik szám. Zenede kisépülete udvarában.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy kelmepestő és vegyészeti ruhatisztító műhelyemet **Vár-utca 3. szám alól**

Arany János-utca 10. sz. alá

(saját házamba) helyeztem át, hol költséget, fáradságot nem kimélve, a mai kor igényeinek megfelelően, a technika legújabb vívmányu gépekkel berendezkedtem és így azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezen szakmába a versenyt a fővárosi üzletekkel szemben minden tekintetben kiállok. **Gallérok kézelők tisztítását gyorsan eszközölöm.** A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve,

teljes tisztelettel

KONCZ JÓZSEF.

Telefon 701. sz.

Telefon 701. sz.

Hatóságilag engedélyezett

Végeledás

Budapesti Koronás Áruházban
Debreczen, Piacz-utca 7.

Majolik,- üveg,- porcelán áruk, gyermekjátékok minden elfogadható áron.

Az összes üzleti berendezés olcsón eladó.

Törlesztési Bank Részvény-Társaság.
BUDAPEST.

Alaptőke: 2.000.000 korona.

Dr. Szivák Imre,
országgyűlési képviselő, elnök,
Csávossy Béla,
udvari tanácsos, alelnök.

Az áruosztály ellenőrző igazgatói:

Feszly Béla dr. Baross János
nagybirtokos. orszgy. képviselő
Rudnyánszky György
országgyűlési képviselő.

Vezérigazgató: Jogtanácsos:
Dr. Hodosi Lajos. dr. Molnár Jenő
országgy. képviselő.

Legelőcsőbb beszerzési forrás: **Erő és PÓTTAKARMÁNYOKBAN**, — (konykoly, korpa, takarmányliszt, porgacsafélék, folyékony melase); **GÉPOLAJOKBAN**: speciális amerikai olajokban. kenczekben, mindenemű **GAZDASÁGI CZIKKEK**BEN.

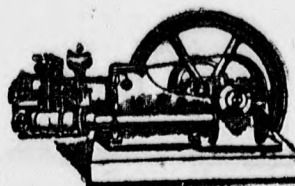
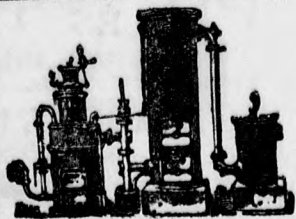
VESZÜNK, vagy --- méltányos feltételű előleg nyújtással — **BIZOMÁNYILAG ÉRTÉKESITÜNK MINDENMÉÜ GABONÁT.**

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT a legméltányosabb feltételek mellett **LELKISMERETESEN ELINTÉZÜNK.**

Kizárólagos vezérképviselő:

Horváth Gusztáv

DEBRECZEN,
Batthyányi-utca 6. szám.

Legelőcsőbb hajtóerő a „Gnom” nyersolaj- és szivógázmotor.
4000-nél több üzemben. Könnyen kezelhető. Villamos gyújtás al. Okteveles gépész sztkésgtelen, üzemköltség 1-2 fillér óra és lóerőnkint.

Oberurseli Mótorgyár Részvény-Társaság, Oberursel
Iroda és raktár **Bécs, VI/2. Gumpendorferstrasse 72.**

Költségvetés, torvek és egyéb elvillagosítás ingyen és bérmentve. Magyarországi vezérképviselőség stabilizátorkra: **Molnár és Pintér** Budapest, VI. Akadémia-u. 4. sz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben.